

- 6.2.2006 tarih ve 253 sayılı Yönetim Kurulu Kararı (Asıl)
05.03.2006 tarih ve 287 sayılı Yönetim Kurulu Kararı (1.değişiklik)
05.03.2006 tarih ve 287 sayılı Yönetim Kurulu Kararı (2.değişiklik)
28.08.2008 tarih ve 60 sayılı Yönetim Kurulu Kararı (3.değişiklik)
23.10.2008 tarih ve 116 sayılı Yönetim Kurulu Kararı (4.değişiklik)
26.02.2009-198 sayılı Yönetim Kurulu Kararı (5.değişiklik)
15.02.2010-261 sayılı Yönetim Kurulu Kararı (6.değişiklik)
25.06.2010-03 sayılı Yönetim Kurulu Kararı (7.değişiklik)
24.03.2011 tarihli ve 214 sayılı Yönetim Kurulu Kararı (8.değişiklik)
30.03.2012 tarihli ve 297 sayılı Yönetim Kurulu Kararı (9.değişiklik)
21.03.2013 tarihli ve 207 sayılı Yönetim Kurulu Kararı (10.değişiklik)
08.07.2013 tarihli ve 26 sayılı Yönetim Kurulu Kararı (11.değişiklik)
14.02.2015 tarihli ve 226 sayılı Yönetim Kurulu Kararı (12.değişiklik)
21.04.2015 tarihli ve 274 sayılı Yönetim Kurulu Kararı (13.değişiklik)
24.05.2015 tarihli ve 04 sayılı Yönetim Kurulu Kararı (14.değişiklik)
20-21.12.2015 tarihli ve 136 sayılı Yönetim Kurulu Kararı (15.değişiklik)
26.12.2017 tarihli ve 04 sayılı Yönetim Kurulu Kararı (16.değişiklik)
19.02.2019 tarihli ve 04 sayılı Yönetim Kurulu Kararı (17.değişiklik)
25.11.2019 tarihli ve 03 sayılı Yönetim Kurulu Kararı (18.değişiklik)
30.09.2020 tarihli ve 40 sayılı Yönetim Kurulu Kararı (19.değişiklik)
28.03.2022 tarihli Onay (20.değişiklik)

TIR Sözleşmesi Uygulama Esasları

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1- (1) Bu Esasların amacı, TIR Sözleşmesi gereğince 85/9449 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla Ülkemiz Kefil Kuruluşu olarak yetkilendirilen ve TIR karnelerini vermekle görevlendirilen Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin görev ve sorumluluklarının gereklerini yerine getirebilmesini sağlamak, bununla ilgili iş ve işlemleri belirlemek, sektörde mesleki disiplin ve ahlakı korumaktır.

Kapsam

Madde 2- (1) (Değişik: YKK 23.10.2008-116) Bu Esaslar, TIR Sözleşmesi, Kuruluş TIR El Kitabı ve IRU ile Birliğimiz arasında imzalanan Taahhüt Senedinde yer almayan veya TIR Sisteminin işleyişi ile ilgili tüm iş ve işlemleri kapsar.

(2) Bu Esaslar ile TIR Sözleşmesi, Kefil Kuruluş TIR El Kitabı ve IRU ile Birlik arasında imzalanan taahhüt senedi hükümleri arasında bir uyumsuzluk olması halinde TIR Sözleşmesi öncelikle uygulanır.

Dayanak

Madde 3- (1) Bu Esaslar, Bakanlar Kurulunun 16.01.1985 tarih ve 85/8993 sayılı kararı ile yürürlüğe giren TIR Karneleri Himayesinde Uluslararası Eşya Taşımaya Dair Gümrük Sözleşmesinin 6 ncı maddesi ve bu madde gereğince alınan Bakanlar Kurulunun 03.05.1985 tarih ve 85/9449 sayılı Kararı ile 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun 56 ncı maddesinin (y) bendine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- (1) Bu Esaslarda yer alan deyimlerden:

- a) TIR Sözleşmesi: 14 Kasım 1975 tarihli TIR Karneleri Himayesinde Uluslararası Eşya Taşımaya Dair Gümrük Sözleşmesini,
- b) TIR Sistemi: TIR Sözleşmesi hükümlerine göre TIR karnesi himayesinde eşya taşınması sistemini,
- c) Uluslararası Taşımacılık Mevzuatı: Birleşmiş Milletler, IRU, Birlik, ilgili gümrük veya ulaştırma makamları başta olmak üzere yetkili mercilerce yürürlüğe konulan ve karayoluyla uluslararası eşya taşımacılığını ilgilendiren her tür düzenlemeyi,
- ç) Birlik: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğini,
- d) Kefil Kuruluş: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğini,
- e) IRU: Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Birliğini,
- f) Oda: TIR işlemi yapmaya Birlik tarafından yetkilendirilen odayı,
- g) Yabancı kefil kuruluş: Birlik haricindeki TIR Sözleşmesine taraf ülkelerin kefil kuruluşlarını,
- h) Âkit ülke: TIR Sözleşmesine taraf ülkeyi,
- i) **(Değişik: YKK 23.10.2008-116)** Kuruluş TIR El Kitabı: TIR Sisteminin uygulamalarını düzenlemek amacıyla Uluslararası Karayolu Taşıma Birliğinin (IRU) yetkili organları tarafından hazırlanarak, IRU Yönetim Kurulunca kabul edilen ve Genel Kurulunca onaylanarak, kefil ve/veya karne veren kuruluşların kullanımına sunulan düzenlemeyi;
- ii) TIR Karnesi Hamili El Kitabı: Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Birliğinin (IRU) yetkili organları tarafından hazırlanarak, IRU Yönetim Kurulunca kabul edilen ve Genel Kurulunca onaylanarak kefil ve/veya karne veren kuruluşlar vasıtasıyla karne hamillerinin kullanımına sunulan düzenlemeyi,
- j) TIR Komitesi: Birlik Yönetim Kurulu kararı ile kabul edilen “Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği TIR Komitesi Çalışma Usul ve Esasları” gereğince kurulan Komiteyi,
- k) TIR karnesi kullanma hakkının verilmesi: TIR Sistemi içerisinde uluslararası kargo ve eşya taşımacılığı, lojistik işletmeciliği ve taşıma işleri organizatörlüğü yapmak üzere Birliğe müracaat eden aday karne hamillerine Birlik Yönetim Kurulu kararı ile TIR karnesi kullanma müsaadesinin verilmesini,
- l) **(Değişik: YKK 30.03.2012-297)** Tezkiye edilme: Birlik Yönetim Kurulu kararı ile aday karne hamillerine verilen TIR karnesi kullanma hakkının Ticaret Bakanlığı, Gümrükler Genel Müdürlüğünün onayı ile TIR Sistemine dahil edilmesini,
- m) **(Değişik: YKK 30.03.2012-297)** TIR Sisteminden ihraç: Karne hamilinin, TIR karnesi kullanma hakkının Birlik tarafından iptali ve bu kararın Ticaret Bakanlığı, Gümrükler Genel Müdürlüğünce onaylanarak tezkiyesinin iptali suretiyle TIR sistemi dışına çıkarılmasını,
- n) Yetki belgesi: 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununun 5 inci maddesi, Karayolu Taşıma Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinde tanımlanan yetki belgesini,
- o) Onay belgesi: TIR Sözleşmesinin 4 numaralı eki gereğince şekli ve içeriği Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu TIR İdari Komitesi tarafından belirlenen ve boş olarak Birlik tarafından bastırılarak ilgililerin istifadesine sunulan ve TIR Sözleşmesinin 3 numaralı ekinde belirtilen şekilde kullanılan belgeyi,
- ö) Taahhütname: Şekli ve içeriği IRU’nun yetkili organları tarafından onaylanarak kabul edilen ve adayların başvuruları sırasında tanzim ve imza edilerek sunulması gereken taahhütnameyi,
- p) **(Değişik: YKK 19.02.2019-04)** Ek Taahhütname: Bu maddenin (ö) bendinde belirtilen taahhütnameden ayrı olarak, şekli ve içeriği Türk gümrük makamlarınca belirlenen ve adayların başvuruları sırasında tanzim ve imza edilerek sunulması gereken taahhütnameyi,
- r) **(Değişik: YKK 21.03.2013-207)** MAF (Yetkilendirme Model Formu): TIR Sözleşmesinin 9 numaralı ekinin ikinci bölümü gereğince hazırlanan ve TIR karnesi kullanma yetkisi verilen veya bu yetkisi geri alınan kişilere ilişkin bilgileri içeren elektronik ortamda oluşturulan formu,

s) **(Değişik: YKK 30.03.2012-297)** Karne hamili: Birlik tarafından TIR karnesi kullanma hakkı verilmiş ve Ticaret Bakanlığı, Gümrükler Genel Müdürlüğü tarafından tezkiye edilmiş gerçek veya tüzel kişileri,

ş) **(Değişik: YKK 26.02.2009-198)** Özel Güvenlik Önlemine Tabi Karne Hamili: Kullandığı herhangi bir TIR Karnesi hakkında takibat açılan ve bu TIR karnesinin uyumlaştırma talebine cevap alınamayan veya olumsuz cevap alınan ve söz konusu TIR işleminin düzgün sonlandırıldığına dair delil getiremeyen veya TIR Komitesi tarafından bu statüde değerlendirilen gerçek ve tüzel kişileri,

t) Aday/Karne hamili aday: TIR Sistemine dahil edilmek üzere müracaatta bulunan gerçek veya tüzel kişileri,

u) Taşeron firma: Karne hamili ile bir sözleşmeye dayalı olarak taşımayı karne hamili nam ve hesabına gerçekleştiren, kefil kuruluş tarafından tanınmış ve onaylanmış gerçek ve tüzel kişileri,

ü) Yabancı karne hamili: Birlik haricindeki bir kefil kuruluş kefaleti altında TIR Sistemi dahilinde faaliyet gösteren gerçek veya tüzel kişileri,

v) TIR karnesi talep formu: Karne hamillerinin, odalardan TIR karnesi talebinde buldukları sırada vermeleri gereken formu,

y) **(Ek Fıkra: YKK 21.03.2013-207)** Uluslararası TIR Veri Bankası (ITDB Online Plus): TIR Sözleşmesinin 9 numaralı ekinin ikinci bölümü gereğince hazırlanan ve TIR karnesi kullanma yetkisi verilen veya bu yetkisi geri alınan kişilerin gerçek zamanlı olarak takip edilmesi amacıyla Birleşmiş Milletler tarafından hazırlanan programı, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

TIR İşlemi Yapmaya Yetkili Odalar, TIR Sistemine Giriş, Kotaların Tespiti, Değişiklikler

TIR işlemi yapmaya yetkili odalar

Madde 5- (1) Ek-1'de belirtilen Odalar Birlik adına TIR işlemlerini yapmak konusunda yetkili kılınmıştır.

(2) (Değişik: YKK 23.10.2008-116) Odalar, TIR Sözleşmesi, uluslararası taşıma mevzuatı, Kuruluş TIR El Kitabı, Birlik Oda Protokolü, iş bu Esaslar ve Birliğin diğer talimatlarına uygun hareket etmek zorundadır. Aksi halde Birlik, odaya karne gönderilmesini durdurabileceği gibi odaların TIR karne verme yetkisini de iptal edebilir. Ayrıca, sebep olunan bir mali zarar varsa odaya rücu edilebilir.

(3) TIR Sistemine dahil olmak için yapılacak ilk başvurular adayın bağlı bulunduğu odaya yapılır ancak karne hamili, TIR işlemi yapmaya yetkili odalardan kendisinin belirleyeceği bir tanesi ile TIR işlemlerini yürütür. Karne hamili, TIR işlemlerini yürütmekte olduğu odayı daha sonra değiştirme hakkına sahiptir. Bunun için, değişiklik gerekçeleri ve tercih edilen oda ismi belirtilmek suretiyle, bu talebin oda vasıtasıyla veya doğrudan Birliğe intikal ettirilmesi ve Birliğin uygun görüşünün alınması zorunludur.

Adayın TIR sistemine kabulü

Madde 6- (1) (Değişik: YKK 26.02.2009-198) (Değişik: YKK 30.03.2012-297) (Değişik: YKK 19.02.2019-04) Aday, ekinde aşağıda belirtilen bilgi ve belgelerin yer alacağı, TIR Sistemine kabul talebini, Birlik tarafından uygulamaya konulan otomasyon sistemi vasıtasıyla, elektronik imza yöntemiyle bağlı bulunduğu odaya iletir.

a) TIR Sistemine Kabul Talepnamesi,

b) **(Değişik: YKK 19.02.2019-04)** Taahhütname,

c) Yetki belgesi fotokopisi,

d) TIR Sistemine kabul teminatını gösterir banka dekontu veya teminat formu aslı,

e) Birlik Yönetim Kurulu tarafından belirlenen TIR Sistemine giriş ücretinin ödendiğini gösterir banka dekontu(500,- TL),

f) Ek taahhütname,

g) Karne hamili bilgi formu,

h) Oda kayıt sicil sureti,

i) Ticaret sicili gazetesi onaylı fotokopisi,

j) **(Değişik: YKK 28.08.2008-60) (Değişik: YKK 19.02.2019-04)** 1- a) Türk vatandaşları için tasdikli nüfus kayıt belgesi,

b) Yabancı uyruklu kişiler için yeminli tercüman tarafından tercüme edilmiş noter onaylı pasaport örneği,

2- Tasdikli ikametgah belgesi,

3- a) Türk vatandaşları için Son altı ay içinde alınmış adli sicil kaydı ve adli sicil arşiv kaydı,

b) Yabancı uyruklu kişiler için yurtdışından almış olduğu yeminli tercüman tarafından tercüme edilmiş noter onaylı adli sicil kayıt örneği,

k) **(Değişik: YKK 15.02.2010-261)** Yetki belgesi çeşidine uygun mesleki yeterlilik belgesi/belgeleri.

l) **(Mülga: YKK 19.02.2019-04)**

m) **(Ek Bend YKK 21.03.2013-207) (Değişik: YKK 19.02.2019-04)** Son iki yıla ait onaylı mali tabloları (Vergi Dairesi, Yeminli Mali Müşavir veya Bağımsız Denetim Şirketi)

(2) (Değişik: YKK 26.02.2009-198) (Değişik: YKK 30.03.2012-297) (Değişik: YKK 19.02.2019-04) Bu maddede belirtilen belgelerin asılları aday tarafından, Birlikçe talep edildiğinde ibraz edilmek üzere, muhafaza edilecektir.

(3) (Değişik: YKK 30.03.2012-297) (3) Bu maddenin (e) bendinde belirtilen ücret her takvim yılı başından geçerli olmak üzere, o yıl için 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi hükmü uyarınca tespit ve ilân edilen yeniden değerlendirme oranında artırılır.

(4) (Değişik: YKK 30.03.2012-297) Bu maddenin birinci fıkrasının (j) bendinde belirtilen belgeler; anonim şirketin yönetim kurulu üyeleri ve genel müdürü ile anonim şirketin yüzde ondan fazla hissesine sahip gerçek kişi ortaklarından ve anonim şirketin yüzde ondan fazla hissesine sahip tüzel kişilerin yüzde elliden fazla hissesine sahip gerçek kişi ortaklarından talep edilir. Ayrıca, bu belgeler kooperatiflerin müdürleri ile limited şirketlerin ortak olmayan müdürlerinden de talep edilir.

(5) (Ek Fıkra: YKK 21.03.2013-207) Adayın ortaklarının veya yöneticilerinin yabancı uyruklu olması durumunda, anılan gerçek veya tüzel kişinin vatandaşı bulunduğu ülkenin kefil kuruluşundan o ülkede TIR karnesi kullanma yetkisinin askıya alınıp alınmadığı veya yetkinin feshi veya geri çekilip çekilmediğine dair bir yazının Birliğimize sunulması istenebilir. Gerekli görülmesi halinde durum ilgili Kefil Kuruluştan teyit edilir.

(6) (Değişik: YKK 30.03.2012-297) (Değişik: YKK 21.03.2013-207) (Değişik: YKK 19.02.2019-04) Başvurunun yapıldığı oda tarafından, adayın işletme merkezinde bizzat kontrol ve araştırma yapıldıktan sonra, adayın Birlikçe hazırlanan otomasyon sistemine girdiği/yüklediği bilgi ve belgelerin doğruluğu/uygunluğu araştırılır. Doğru/uygun olmayan bilgi ve belgelerin yenilenerek sisteme aktarılması adaydan istenir. Aday tarafından ibraz edilen tüm bilgi ve belgelerin doğrulanması halinde, aday hakkında hazırlanan rapor, oda yönetim kuruluna sunulur ve onaydan sonra Birlik tarafından uygulamaya konulan otomasyon sistemi vasıtasıyla Birliğe intikal ettirilir. (Mülga) Aday hakkında hazırlanan rapor, adayın TIR Sistemine kabulü sırasında değerlendirilecek ancak, herhangi bir bağlayıcılığı olmayacaktır. (Mülga)

(7) (Değişik: YKK 15.02.2010-261) (Değişik: YKK 30.03.2012-297) (Değişik: YKK 19.02.2019-04) (Değişik: YKK 25.11.2019-03) TIR Sistemi altında karayolu ile uluslararası eşya taşınması yapmak isteyen adayların Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığında (C1), (C2), (C3), (E2), (L2), (M2) veya R2 yetki belgesi almış olmaları zorunludur.(Mülga)

(8) (Değişik: YKK 19.02.2019-04) C1 yetki belgesi sahiplerinden herhangi bir mesleki yeterlilik belgesi talep edilmez. C2, L2, M2, R2 yetki belgesi sahiplerinin, en az birer adet üst düzey yönetici ve orta düzey yönetici türü mesleki yeterlilik belgesini, C3 yetki belgesi sahiplerinin de, en az bir adet orta düzey yönetici türü mesleki yeterlilik belgesini ibraz etmesi gerekmektedir.

(9) (Mülga: YKK 25.11.2019-03)

(10) Adayın, Birliğe intikal eden TIR Sistemine dahil edilme talebi, önce TIR Komitesi tarafından karara bağlanır. Adayların TIR Sistemine dahil edilmesiyle ilgili TIR Komitesi kararları Birlik Yönetim Kurulu onayına sunulur.

(11) (Değişik: YKK 19.02.2019-04) (Değişik: YKK 30.09.2020-40)TIR Komitesi gerekli gördüğü hallerde, adayın, ilave kabul teminatı sunması, TIR karnesi kontenjanının belirli bir süre ve belirli sayıda uygulanması şartıyla TIR Sistemine kabulünü Birlik Yönetim Kuruluna önerebilir.

(12) a) (Değişik: YKK 30.03.2012-297) (Değişik: YKK 14.02.2015-226) (Değişik: YKK 19.02.2019-04) Taksirli suçlar hariç olmak üzere; göçmen kaçakçılığı veya insan ticareti, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu, 4422 sayılı Çıkar Amaçlı Suç Örgütleriyle Mücadele Kanununa muhalefet, kaçakçılık, uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanım, imal ve ticareti, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas, resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırma veya Devlet sırlarını açığa vurma, vergi kaçakçılığı veya bu suçlara teşebbüs suçlarından dolayı hüküm giymiş bulunan kişilere ve bunların sahibi veya ortağı veya yönetim kurulu üyesi veya genel müdürü veya müdürü olduğu şirketlere ve ortaklıklara TIR karnesi kullanma hakkı verilmez.

b) Bu fıkra hükmünün uygulanmasında anonim şirketler ve kooperatiflerde bu maddenin 4 üncü fıkrasında belirtilen kişiler göz önünde bulundurulur.

c) Bu fıkranın (a) bendi hükmü çerçevesinde sicil kaydı silinmiş, tecil edilmiş ve/veya affa uğramış kişilerin durumları Birlik TIR Komitesince değerlendirmeye alınabilir.

(13) (Değişik: YKK 30.03.2012-297) (Değişik: YKK 21.03.2013-207) (Değişik: YKK 19.02.2019-04) Adaya TIR karnesi kullanma hakkı verilir ise, adayın başvurusu tezkiyesi için, Birleşmiş Milletler Uluslararası TIR Veri Bankasından elektronik ortamda giriş yapılarak, Birlik tarafından uygulamaya konulan otomasyon sistemi vasıtasıyla ya da bir yazı ekinde Ticaret Bakanlığı, Gümrükler Genel Müdürlüğüne gönderilir.

(14) (Değişik: YKK 28.08.2008-60) (Değişik: YKK 30.03.2012-297) (Değişik: YKK 19.02.2019-04) Adayın tezkiye edilmesi halinde durum, adaya, adayın bağlı bulunduğu oda ile TIR işlemlerini yürüteceği Odaya bildirilir.

(15) (Değişik: YKK 26.02.2009-198) (Değişik: YKK 19.02.2019-04) Bunun yanı sıra, Karne Hamili El Kitabının okunduğu yönündeki teyit alınmasına ilişkin iş ve işlemler Birlik tarafından uygulamaya konulan otomasyon sistemi üzerinden yürütülür. TIR Odası tarafından söz konusu teyidin verilip verilmediği kontrol edilir, anılan teyidi vermeyen Karne Hamillerine TIR Karnesi verme işlemine başlanmaz.

(16) (Değişik: YKK 19.02.2019-04) (16) Adaya TIR karnesi kullanma hakkının verilmemesi veya adayın tezkiye edilmemesi halinde, durum Birlik tarafından uygulamaya konulan otomasyon sistemi vasıtasıyla veya bir yazı ile sadece adayın bağlı bulunduğu odaya bildirilir. Bu durumda, ibraz etmiş olduğu kabul teminatları iade edilir.

TIR karnesi kotasının tespiti

Madde 7- (1) (Mülga: YKK 30.09.2020-40)

(2) (Mülga: YKK 30.09.2020-40)

(3) (Değişik: YKK 28.08.2008-60) (R2) Yetki Belgesi sahiplerinin TIR Sistemine kabul edilmeleri halinde, ibraz edilecek her 50.000,- Amerikan Doları tutarındaki nakit veya banka teminat mektubu karşılığında 25 adet TIR karnesi kotası tahsis edilir. R2 Yetki Belgesi sahibi firmalara verilen TIR Karneleri sadece TIR Sözleşmesinin 3.maddesi, (a) fıkrası, (iii) bendi çerçevesinde yapılacak taşımalarda kullanılır.

(4) (Mülga: YKK 30.09.2020-40)

(5) (Mülga: YKK 30.09.2020-40)

Yetki belgesinin yenilenmesi ve değiştirilmesi

Madde 8- (1) (Değişik: YKK 28.08.2008-60) (Değişik: YKK 19.02.2019-04) Yetki belgesinin yenilenmesi veya belgede herhangi bir değişiklik yapılması halinde, karne hamili, yetki belgesine ait bilgileri Birlik tarafından uygulamaya konulan otomasyon sistemi vasıtasıyla güncellemek ve Birlik ile Odaya iletmekle yükümlüdür.

(2) Üçüncü kişilere ibraz edilecek yetki belgeleri Birlik tarafından tasdik edilir.

Karne hamilinin unvan, adres ve ortak değişikliği

Madde 9- (1) (Değişik: YKK 19.02.2019-04) Unvan, adres ve ortak değişikliği yapan karne hamili, aşağıda belirtilen belgelerle birlikte Birlik tarafından uygulamaya konulan otomasyon sistemi vasıtasıyla, elektronik imza yöntemiyle odaya müracaat eder.

(2) (Değişik: YKK 30.03.2012-297) (Değişik: YKK 21.03.2013-207) Adresinin değişmesi halinde, ikişer nüsha olmak üzere;

- a) Değişikliğin ilan edildiği Ticaret Sicili Gazetesi,
- b) Talepname,
- c) Firma bilgi formu

(3) (Değişik: YKK 21.03.2013-207) Unvanının değişmesi halinde, ikişer nüsha olmak üzere;

- a) Değişikliğin ilan edildiği Ticaret Sicili Gazetesi,
- b) Talepname,
- c) Taahhütname,
- d) Ek Taahhütname,
- e) Firma bilgi formu,
- f) Son altı ay içerisinde tasdiklenmiş imza sirküleri örneği,
- g) Yeni unvana göre düzenlenen teminat veya mevcut teminatların geçerli olduğu yönünde ilgili banka teyit yazısı.

(4) (Değişik: YKK 28.08.2008-60) (Değişik: YKK 30.03.2012-297) (Değişik: YKK 21.03.2013-207) (Değişik: YKK 19.02.2019-04) Ortaklarının değişmesi halinde, 3'er nüsha;

- a) Değişikliğin ilan edildiği Ticaret Sicili Gazetesi,
- b) Talepname,
- c) Taahhütname,
- d) Firma bilgi formu,
- e) Son altı ay içerisinde tasdiklenmiş imza sirküleri örneği,
- f) Tasdikli nüfus kayıt belgesi,
- g) Tasdikli ikametgah belgesi,
- h) Son altı ay içinde alınmış adli sicil kaydı ve adli sicil arşiv kaydı.

(5) (Ek Fıkra: YKK 21.03.2013-207) (Mülga: YKK 19.02.2019-04)

(6) (Değişik: YKK 30.03.2012-297) Ortaklar veya yönetim kurulu üyeleri veya müdür veya genel müdür değişikliklerinde bu esasların altıncı maddesinin dördüncü fıkrası hükmü uygulanır.

(7) (Değişik: YKK 30.03.2012-297) Yukarıda belirtilen değişikliklerin aynı anda birden fazlasının beyan edilmesi halinde, beyan edilen değişikliklere isabet eden belgelerin tamamının ibraz edilmesi gerekir.

(8) (Değişik: YKK 19.02.2019-04) Bu maddede belirtilen belgelerin asılları aday tarafından, Birlikçe talep edildiğinde ibraz edilmek üzere, muhafaza edilecektir.

(9) (Değişik: YKK 30.03.2012-297) (Değişik: YKK 21.03.2013-207) (Değişik: YKK 19.02.2019-04) Belgelerin Birliğe intikalini müteakip Birlik, Birleşmiş Milletler Uluslararası

TIR Veri Bankasından elektronik ortamda giriş yapılarak, değişikliği Ticaret Bakanlığı, Gümrükler Genel Müdürlüğüne Birlik tarafından uygulamaya konulan otomasyon sistemi vasıtasıyla veya bir yazı ile intikal ettirir.

(10) (Mülga: YKK 21.03.2013-207)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Teminatlar

Kabul teminatı

Madde 10- (1) (Değişik: YKK 26.02.2009-198) (Değişik: YKK 24.05.2015-04) TIR Sistemine dahil edilmesini talep eden her aday karne hamili, müracaatı sırasında 3.000,- Amerikan Doları nakit kabul teminatını sunmak ve teminat miktarında Birlik Yönetim Kurulu Kararıyla sonradan yapılacak tüm değişikliklere de riayet etmek zorundadır.

(2) (Değişik: YKK 30.03.2012-297 YKK 08.07.2013-26) (Mülga: YKK 24.05.2015-04)

(3) (Değişik: YKK 30.03.2012-297) (Değişik: YKK 21.04.2015-274) Kabul teminatı, TIR Komitesi ve Birlik Yönetim Kurulu Kararıyla adayın TIR karnesi kullanma hakkının iptali halinde, teminatın iade edilmemesini gerektirecek bir nedenin ortaya çıkmaması şartıyla, karne hamilinin en son TIR karnesi aldığı tarihten 27 ay sonra iade edilebilir. Ancak, kabul teminatı, firmaya verilen tüm TIR karnelerinin safeTIR verisi bulunması veya tüm TIR Karnelerinin iade edilip herhangi bir sorun bulunmadığının tespiti ile her hangi bir gümrük makamından usulsüzlük bildirimini veya ödeme talebi alınmamış olması şartıyla, en son düzenlenen TIR Karnesi verilmiş tarihini takip eden 12 ay sonunda da iade edilebilir.

(4) (Değişik: YKK 30.03.2012-297) (Mülga: YKK 24.05.2015-04)

Hassas ve yüksek riskli eşya teminatı

Madde 11- (1) (Mülga: YKK 21.03.2013-207)

Diğer teminatlar

Madde 12- (1) TIR karnesi ile yapılan bir taşımada, Birlik tarafından bir düzensizlik tespit edildiğinde yada herhangi bir âkit ülkenin gümrük idaresi tarafından, doğrudan karne hamiline veya garanti zincirine (IRU, Kefil Kuruluş ve sigortacı) bir düzensizlik bildiriminde veya ödeme talebinde bulunulduğunda, gümrük idaresi veya Kefil Kuruluş tarafından verilen süre içerisinde Kefil Kuruluşu ve/veya ilgili gümrük idaresini tatmin edecek deliller temin edilmez ise karne hamili söz konusu TIR karnesi ile yapılan taşıma nedeniyle talep edilen veya talep edilebilecek gümrük vergi ve resimlerini güvence altına alacak şekilde tespit edilen meblağı, nakit veya banka teminat mektubu şeklinde ek teminat olarak Kefil Kuruluşu vermek zorundadır.

(2) (Değişik: YKK 23.10.2008-116) Bu Esaslarda karne hamillerince verilmesi gereken ek teminatlar, aksi belirtilmedikçe, olası gecikme cezalarını da kapsamı için tahmin edilen veya gümrük talebi nedeniyle bilinen meblağın %30 fazlası ile Birlik tarafından belirlenen döviz cinsinden alınır.

(3) Gümrük vergi ve resimleri ile bunlara ilişkin gecikme faizlerinin miktarının bilinmemesi ve tahmin de edilememesi halinde, gümrük talebine konu eşya değerinin yarısı kadar teminat alınır.

(4) Gümrük vergi ve resimleri ile bunlara ilişkin gecikme faizlerinin miktarının 500 Amerikan Dolarını geçmediğinin tespit edilmesi halinde teminat alınmayabilir.

(5) Eşya değerinin bilinmemesi halinde teminat, eşyanın miktarı ve niteliği göz önüne alınarak talepte bulunan/bulunacak olan ülke kefil kuruluşunun garanti limitini geçmeyecek şekilde Birlik tarafından belirlenecek döviz cinsinden alınır.

(6) (Değişik: YKK 26.02.2009-198) (Değişik: YKK 19.02.2019-04) Talep Türk gümrük idarelerinden gelmiş ise bu teminat, konunun çözümü için geçecek süre, enflasyon oranları ve benzeri etkenler dikkate alınmak koşulu ile 100.000,- Avroyu karşılayacak miktarda Türk Lirası olarak da alınabilir.

İade edilmeyen TIR karneleri için alınacak teminat

Madde 13- (1) (Değişik: YKK 26.02.2009-198) (Değişik: YKK 25.11.2019-03) Süresi içerisinde iade edilemeyen her TIR karnesi için 1.000,- Amerikan Doları nakit veya banka teminat mektubu ya da 3.000,- TL nakit veya banka teminat mektubu verilmek zorundadır. Bu teminatın banka teminat mektubu şeklinde verilmesi halinde, teminat mektubu TIR karnesinin veriliş tarihinden itibaren en az 27 ay geçerli olmak zorundadır.

Teminatlarda kefalet

Madde 14- (1) (Mülga: YKK 21.04.2015-274)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM TIR Karnelerinin Verilmesi ve İadesi

Odalarda TIR karnesi talebi

Madde 15- (1) (Değişik: YKK 30.03.2012-297) (Değişik: YKK 19.02.2019-04), (Değişik: YKK 30.09.2020-40) Odalar/Acenteler, TIR karnesi taleplerini Birlik tarafından uygulamaya konulan otomasyon sistemi vasıtası ile Birliğe intikal ettirir.

(2) (Değişik: YKK 25.11.2019-03) Odalara, içinde bulunulan yıldan önceki son bir yıl içerisinde almış oldukları karnelerin toplamının aylık ortalaması kadar TIR karnesi kotası belirlenir, belirlenen kota Odalara önceden gönderilerek Birlik tarafından kullanılan otomasyon sistemi üzerinden zimmetlenir. Oda dağıtım kotasının her çeyrek dönemde güncellenmesi konusunda Birlik Genel Sekreteri yetkilidir. Birlik Genel Sekreteri, bu yetkisini, 5174 sayılı Kanununun 75 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca devredebilir.

(3) (Ek Fıkra: YKK 21.03.2013-207) (Değişik: YKK 25.11.2019-03) TIR iş ve işlemlerine ilişkin olarak, iş bu Esaslar, TIR mevzuatı ve Birlik talimatlarına aykırı hareket eden Oda öncelikle uyarılır. Gerekli görülmesi halinde Birlik Yönetim Kurulu konu hakkında karar alınabilmesi için TIR Komitesine yetki verebilir.

(4) (Mülga: YKK 25.11.2019-03)

(5) (Değişik: YKK 25.11.2019-03) Talep formunu alan Birlik, uygun gördüğü miktarda TIR karnesinin ön kapağının 4 üncü satırına Birlik mührünü ve yetkilisinin imzasını tatbik eder ve talebin yapıldığı günden bir iş günü sonra ilgili odaya gönderir.

(6) (Mülga: YKK 25.11.2019-03)

(7) (Değişik: YKK 21.03.2013-207) (Değişik: YKK 19.02.2019-04) Odaya gönderilen karnelerin takibi elektronik ortamda gerçekleştirilir ve gönderilen karnelerin teslim alındığının teyidi Birlik tarafından uygulamaya konulan otomasyon sistemi üzerinden kontrol edilir.

Karne hamillerinin odalardan TIR karnesi talebi

Madde 16- (1) (Değişik: YKK 19.02.2019-04) Karne hamili, ihtiyacı olan TIR karnelerini, Karne Hamili Portalı (TIREPD) vasıtasıyla Odadan talep eder. Her cins TIR karnesi ve elektronik garanti (6, 8 ve 14 yapraklı) talebi için Birlikçe hazırlanan elektronik otomasyon sistemi üzerinden ayrı bir talep formu doldurulur.

(2) (Değişik: YKK 23.10.2008-116) (Değişik: YKK 19.02.2019-04) TIR karnesi ve elektronik garanti talebini alan Oda, Karne Hamilinin TIR Karnesi verilmesine engel bir durumunun olup olmadığını inceler ve bir engel yok ise Kuruluş TIR El Kitabının Kısım 1, Bölüm 6'da belirtilen karne kapağının 2'nci satırına "Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

adınaTicaret/Ticaret ve Sanayi Odası” anlamına gelen İngilizce veya Fransızca kaşeyi basar. Ayrıca, TIR Karnesi kapağının 4’üncü satırında bulunan Kefil Kuruluş mührünün sağ yanına Oda mührünü basılıp Oda yetkilisi tarafından imzalanmak suretiyle hazırlanan TIR karnelerini, Birlik tarafından uygulamaya konulan otomasyon sistemine kaydederek karne hamili yetkilisine teslim eder.

(3) Karne hamilerine verilen TIR karneleri oda yetkilisi tarafından elle imzalanır, imza kaşesi ve benzeri özel araç kullanılmaz.

(4) **(Değişik: YKK 19.02.2019-04)**Karne hamili adına düzenlenen TIR Karneleri, Karne Hamilini temsil ve ilzama yetkili kişilere veya bunların (Mülga) yetkilendirdikleri kişilere, imza karşılığında teslim edilir. Karne Hamilinin talep etmesi durumunda talep edilen TIR Karneleri kargo/kurye yoluyla da teslim edilebilir. Bu durumda Karne Hamili ortaya çıkabilecek tüm sorumluluğu kabul ve taahhüt etmelidir.(Ek Cümle)

(5) **(Değişik: YKK 19.02.2019-04)**Oda, TIR karnesi alacak kişilere ait yetki belgelerinin bir nüshasını dosyasında veya Birlik tarafından uygulamaya konulan otomasyon sisteminde bulundurur. Karne Hamiline TIR karnesi verilirken, TIR karnelerini teslim almak üzere başvuran kişinin yetkili olup olmadığının Oda tarafından kontrol edilmesi zorunludur.

(6) **(Değişik: YKK 05.03.2008-287; YKK 24.03.2011-214) (Değişik: YKK 19.02.2019-04)** Odaların Karne Hamilerine verdikleri her bir TIR karnesi için alacakları Oda hizmet ücreti, Birlik tarafından belirlenir.

(7) **(Ek Bend: YKK 19.02.2019-04) (Değişik: YKK 25.11.2019-03)** Odaya gönderilen TIR Karnelerinin dağıtım ve ücretlerinin takibi Birlik tarafından uygulamaya konulan otomasyon sistemleri üzerinden yürütülür. TIR Karnesi dağıtım hizmet ücretleri Birlik tarafından tahsil edilir, ay içerisinde dağıtım gerçekleştirilen karne sayılarına göre oluşan Oda payları ise takip eden onbeşinci günün sonunda ilgili Oda hesabına aktarılır. Odaların Birliğe herhangi bir borcu bulunması durumuna, Oda hizmet ücretleri anılan borca mahsup edilir.

Yabancı karne hamilerine TIR karnesi verilmesi

Madde 17- (1) (Değişik: YKK 23.10.2008-116) (Değişik: YKK 19.02.2019-04) Odalar, yabancı karne hamilerine, ancak Birlikçe verilen yazılı talimata istinaden TIR karnesi verebilirler. Yabancı karne hamiline TIR karnesi verilirken Kuruluş TIR El Kitabında belirtilen hususlar dikkate alınır. Yabancı Karne Hamiline TIR Karnesi verilme talebi Birlik tarafından uygulamaya konulan otomasyon sistemi üzerinden de alınabilir.

(2)**(Değişik: YKK 19.02.2019-04) (Değişik: Onay 28.03.2022)** Yabancı karne hamiline verilen TIR karnesinin cinsi ne olursa olsun, TIR karnesi ücreti olarak 150 İsviçre Frangı veya işlem günü geçerli olan TCMB Döviz satış kuru karşılığı Türk Lirası olarak tahsil edilir. Savaş, doğal afet vb mücbir sebepler halinde Yabancı Karne Hamili Kefil Kuruluşu ve/veya Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Birliği (IRU) talebi üzerine bu tutar %50 oranında düşürülür. Yabancı Karne Hamiline verilen TIR Karnesi ücretleri elektronik yolla da tahsil edilebilir.”

(3) Yabancı karne hamilerine verilen TIR karneleri için oda, Birlik kefaleti altında TIR Sistemi dahilinde faaliyet gösteren karne hamilerinden alınan miktarda kendi hizmet ücretini ayrıca tahsil eder.

(4) **(Değişik: YKK 19.02.2019-04)** Yabancı taşıyıcıya verilen TIR karnesi ve karne verilen taşıyıcıya ait gerekli bilgiler, uygun yol ile Birlik tarafından IRU’ya bildirilir.

(5) **(Değişik: YKK 19.02.2019-04)** Bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen bilgileri alan Birlikteki ilgili birimce, yabancı taşıyıcıya verilen TIR karnesi için tahsil edilen ücret farkı gelir kaydedilir. Ulusal sigorta tarafından prim borcundan mahsup edilen meblağ da daha sonraki prim borcu ödemelerinde dikkate alınır.

TIR karnelerinin geçerlilik süresi

Madde 18- (1) (Değişik: YKK 21.03.2013-207) Tüm TIR karnelerinin (6, 8 ve 14 yapraklı) geçerlilik süresi, TIR karnesinin veriliş tarihini takip eden günden itibaren **120 gündür**. Yabancı bir taşıyıcıya verilen bir TIR karnesinin geçerlilik süresi ise 10 gündür. Risk yönetimi amacıyla bu süre, TIR Komitesi Kararıyla düşürülebilir.

(2) TIR Karnesi geçerlilik tarihi hiçbir koşulda değiştirilemez ve uzatılamaz.

Ağır veya havaleli eşya taşımada kullanılan TIR karneleri

Madde 19- (1) Ağırlığı, boyutu ya da cinsi nedeniyle genel olarak kapalı bir araçta veya kapalı bir konteynerde taşınamayan ağır veya havaleli nesnelere ağır veya havaleli eşya olarak kabul edilir.

(2) Oda, karne hamilinin talebi üzerine, ağır veya havaleli eşya taşınması için TIR karnesi verebilir. Ancak bütün üstkoçanlarda koyu harflerle İngilizce "Heavy or Bulky Goods" ya da Fransızca "Marchandises Pondereuses ou Volumineuses" (Ağır veya Havaleli Eşya) ibaresi yazılır.

(3) Karne hamili tarafından karne üzerine "Open TIR" (Açık TIR) mührünün basılmış olması halinde, ikinci fıkra hükmü aranmaz.

TIR karnesi kayıp işlemi

Madde 20- (1) (Değişik: YKK 19.02.2019-04) TIR karnesinin kullanılmadan önce veya taşıma sırasında veya taşıma sona erdikten sonra çalınması, kaybolması, imha olması veya üçüncü kişiler tarafından alıkonulması hallerinde, karne hamili, durumu kayıp beyannamesi ile derhal odaya bildirmek zorundadır. Kayıp bildirimini Birlik tarafından uygulamaya konulan otomasyon sistemi üzerinden gönderilir.

(2) (Değişik: YKK 30.03.2012-297) (Değişik: YKK 19.02.2019-04) Usulüne uygun düzenlenmiş kayıp beyannamesi oda tarafından, Birlik tarafından uygulamaya konulan otomasyon sistemi vasıtasıyla, derhal Birliğe intikal ettirilir ve aynı şekilde Birlik tarafından da durum IRU'ya bildirilir.

(3) Bir TIR karnesinin:

a) (Değişik: YKK 25.11.2019-03) Kullanılmadan önce kaybedilmesi halinde; karne hamili, kayıp beyannamesi ve varsa kaybolmanın delillerini ekler.

b) Taşıma sırasında kaybedilmesi halinde; karne hamili, kayıp beyannamesini dolduracak ve kaybolmanın delilleri ile taşımanın tamamlanması için istifade edilen gümrük rejimi belirtilerek, şayet eşya başka bir gümrük rejimi altına alınmış ise taşınan eşyanın bu gümrük rejimi altına alındığını, şayet taşımaya TIR Rejimi altında devam edilmiş ise taşımanın sonlandırıldığını veya taşınan eşya imha olmuş veya tüketime sunulmayacak derecede tahrip olmuş ise imha veya tahribi teyit eden resmi belgeleri ekleyecektir.

c) Karnenin taşıma sona erdikten sonra kaybedilmesi halinde, karne hamili kayıp beyannamesini dolduracak ve TIR işleminin sonlandırıldığını teyit eden resmi belgeleri ekleyecektir.

(4) TIR karnesi muhteviyatı eşyanın varış gümrük idaresine sunulduğunu gösteren SafeTIR bilgileri ile TIR karnesinin varış gümrük idaresince eksiksiz olarak işlem yaptığını gösteren ve herhangi bir şüpheye mahal vermeyecek şekilde açık ve okunaklı dipkoçan fotokopileri de TIR işlemi sonlandırma delili olarak kabul edilebilir.

(5) Eğer kayıp işlemine konu olan TIR karnesi ile yapılan taşıma, TIR Sözleşmesine taraf olmayan veya taraf olmakla birlikte TIR Transit Rejimini uygulamayan bir ülkenin topraklarında son bulur ise sadece TIR Sözleşmesine taraf olan ve transit geçilen en son ülkenin çıkış gümrük idaresinin taşınan eşyanın yurtdışı edildiğine dair teyidi ile TIR işleminin sonlandırıldığı ispat edilebilir.

(6) Kayıp beyannamesi düzenlenen TIR karnesi kayıtlarının en geç TIR karnesinin iade süresinin son güne kadar kapatılması zorunludur. Bu tarihe kadar kaydı kapatılmayan TIR karnesi iade edilmemiş TIR karnesi statüsünde ele alınarak karne hamili hakkında bu Esasların 30 uncu maddesi uygulanır.

(7) Oda, kayıp işlemi yaptığı her TIR karnesi için (6, 8, 14 sayfa) Birlik adına, Birlik Yönetim Kurulu tarafından belirlenen kayıp işlemi ücretini tahsil ederek, takip eden ayın 10'una kadar Birliğin hesabına yatırmak zorundadır.

(8) Birlik adına tahsil edilen miktarı geçmemek koşuluyla, oda kendi adına hizmet ücreti alabilir.

(9) **(Değişik: YKK 19.02.2019-04)** Oda, kayıp işlemi yapılmak suretiyle kaydı kapatılan TIR karnelerine ilişkin işlemleri, ekinde ibraz edilen belgelerin birer kopyası bulunan bir yazı ile veya Birlik tarafından uygulamaya konulan otomasyon sistemi vasıtasıyla gecikmeksizin, Birliğe intikal ettirir.

(10) Kayıp beyannamesi ibraz edilen herhangi bir TIR karnesinin daha sonra bulunması halinde, bu karne oda tarafından bir yazı ekinde Birliğe iade edilir.

(11) Kayıp beyannamesi ibraz edilmesine rağmen, henüz kayıp işlemi yapılmayan TIR karneleri bulunur ve iade edilir ise bu karnelere normal iade işlemleri yapılır ancak, bu karneler de bir yazı ekinde Birliğe gönderilir.

(12) Üçüncü kişiler tarafından alıkonulan TIR karneleri, daha sonra doğrudan IRU'ya iade edilir ve karnelerin IRU'da olduğunun teyidi alınır ise bu karnelerin kaydı kayıp işlemi yapılmak suretiyle kapatılır. Bu işlem için başka bir belge aranmaz ve karne hamilinden kayıp işlemi ücreti tahsil edilmez.

(13) **(Değişik: YKK 19.02.2019-04)** Karne Hamili tarafından TIR Karnesinin kullanılmadan, kullanılarak veya taşıma sırasında kayıp edildiği, çalındığı veya alıkonulduğunun beyan edilmesi halinde bu madde çerçevesinde gerekli kontroller yapıldıktan sonra, uygun olduğuna karar verilen işlem ile ilgili olarak Birlik tarafından uygulamaya konulan otomasyon sisteminde gerekli kayıtlar yapılır ve dosyası kapalı klasöründe saklanır.

Bu madde çerçevesinde kayıp işlemi talebi uygun bulunmayan TIR Karnesiyle ilgili olarak Karne Hamilinden, karne iade süresi sonuna kadar, uygun bilgi ve belgelerin ibraz edilmesi istenir. Karne iadesi süresi sonunda ibraz edilen belgeler uygun bulunmaz ise Karne Hamiline Birlik tarafından 1 ay ilave süre verilebilir.

Süresi içerisinde iade edilmeyen karnelere yapılacak işlemler

Madde 21- (1) (Değişik: YKK 26.02.2009-198) Karne hamili tarafından alınan kullanılmış tüm TIR Karnelerinin, alıcı onaylı CMR veya onaylı alıcı teyit yazısı veya gümrük boşaltma tutanağı eklenerek; kullanılmamış TIR karnelerinin ise tüm üst koçanlarıyla birlikte Odaya iade edilmesi zorunludur.

(2) **(Değişik: YKK 30.03.2012-297) (Değişik: YKK 19.02.2019-04)** Karne Hamili tarafından alıcı onaylı CMR veya onaylı alıcı teyit yazısı veya gümrük boşaltma tutanağının talep edildiğinde ibraz edileceği yönünde Ek-2'de yer alan taahhütnamenin imzalanarak ibraz edilmesi halinde anılan belgeler talep edilmeyecektir. Bu konuda alınan taahhütnameler Karne Hamilinin Odada yer alan kütük dosyasında muhafaza edilecek, ayrıca bu belgeler Birlik tarafından uygulamaya konulan otomasyon sistemine kayıt edilecektir.

(3) Bir TIR karnesinin geçerlilik süresi verilmiş tarihinden itibaren azami 120 gündür. TIR karnesinin iade süresi, geçerlilik süresini takip eden 30 gün sonra biter.

(4) Oda, süresi içerisinde iade edilmeyen karnelerin bir listesini karne hamiline yazılı olarak bildirir ve karne hamilini, TIR karnesini iade etmek veya usulü dairesinde doldurulmuş kayıp beyannamesini ibraz etmek için iade süresinin son gününden itibaren(150.gün) 14 gün süre vererek uyarır. Belirtilen süre sonuna kadar ne TIR karnesi, ne

de usulü dairesinde doldurulmuş kayıp beyannamesi verilmemiş ise firmanın TIR Karne alma işlemi askıya alınır.

(5) (Değişik: YKK 26.02.2009-198) Oda, Özel Güvenlik Önlemlerine tabi firmalar tarafından alınan ve SafeTIR boşaltma verisi gelmeyen iade edilmemiş karnelerin bir listesini karne hamiline yazılı olarak bildirir ve karne hamilini, TIR karnesini iade etmek veya usulü dairesinde doldurulmuş kayıp beyannamesini ibraz etmek için iade süresinin son gününden itibaren 14 gün süre vererek, bu süre sonunda askıya alınacağı yönünde uyarır. Belirtilen süre sonuna kadar TIR karnesinin iade edilememesi veya usulü dairesinde doldurulmuş kayıp beyannamesinin verilememesi durumunda karne hamilinin TIR Karnesi kullanma hakkı askıya alınır.

(6) Karne hamilinin askıya alınma işleminden önce;

a) TIR karnesini iade etmesi,

b) **(Değişik: YKK 26.02.2009-198)** Veya TIR karnesinin çalınmasına, kaybolmasına veya gümrük yetkililerince alıkonulmasına ilişkin yeterli bilgileri içeren usulü dairesinde doldurulmuş kayıp beyannamesini sunması halinde, bu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen askıya alma işlemi uygulanmaz.

(7) (Değişik: YKK 26.02.2009-198) (Değişik: YKK 19.02.2019-04) TIR karnelerinin iade edilmemesi nedenlerini belirten bir yazı ile karne hamili doğrudan veya ilgili oda vasıtasıyla veya Birlik tarafından oluşturulan otomasyon sistemi vasıtasıyla, Birliğe müracaat ederek, ek süre talep edebilir. Karne hamilinin talebi Birlikçe değerlendirilerek, mücbir sebeplerin varlığı halinde, 30 günü geçmemek üzere yeni bir süre verilebilir. Karne Hamiline verilen süre Birlik tarafından uygulamaya konulan otomasyon sistemi vasıtasıyla takip edilir ve verilen süreler Oda tarafından ilgisine bildirilir.

(8) (Değişik: YKK 26.02.2009-198) (Değişik: YKK 19.02.2019-04) (Değişik: YKK 25.11.2019-03) TIR karnelerinin iade edilmemesine ilişkin açıklamaların yeterli bulunmadığı veya TIR karnesinin alıkonulduğu, çalındığı veya tahrip edildiği bütün durumlarda veya bu maddenin altıncı fıkrası gereğince verilen sürenin dolması halinde teminat vermek şartıyla ve Birliğin uygun bulması halinde, karne hamili TIR karnesi almaya devam edebilir. Bu durumda, karne hamilinin kotası en az bir TIR karnesi azaltılır. Teminat alınan karnelere ait işlemler Birlik tarafından uygulamaya konulan otomasyon sistemi vasıtasıyla takip edilir.

İade edilen TIR karnelerinin kontrolü ve uyumlaştırma işlemleri

Madde 22- (1) Oda, karne hamili tarafından iade edilen kullanılmış veya kullanılmamış tüm TIR karnelerini, karnelerin numaralarını küçükten büyüğe doğru sıralı olarak belirten bir dilekçe ekinde teslim alır. Kalan tüm sayfalarla birlikte iade edilen TIR karnesi oda tarafından fiziki olarak kontrol edilir. TIR karnesinin sonlandırmasında açık bir aksaklık görünmüyor ise tutanak sayfası hariç kullanılmayan diğer sayfaların üst koçanları koparılarak karneden çıkartılır. Oda tarafından yapılan fiziki kontrolden sonra, kullanılmayan sayfaların üst koçanlarının karneden çıkartılması, gerekirse karne hamili temsilcisinden istenebilir.

(2) (Değişik: YKK 26.02.2009-198) (Değişik: YKK 19.02.2019-04) Yapılan fiziki kontrolde karne ekinde CMR veya onaylı alıcı teyit yazısı bulunmuyor ise karne iadesi kabul edilerek, firmadan eksik belgelerin 10 gün içerisinde ibraz edileceği yönünde taahhütname alınacak, belirtilen süre sonunda belge ibraz edilmez ise karne ve belgeler bir yazı ile Birliğe intikal ettirilir. Bu durumda, Oda tarafından söz konusu karne için Birlik tarafından uygulamaya konulan otomasyon sisteminde fiziki bir dosya açılmak ve karne ile ilgili bilgisayardaki açıklama bölümüne gerekli not düşülmek suretiyle konu takibe alınmak zorundadır. **(Mülga: YKK 19.02.2019-04)** Firma tarafından verilen taahhütname tarihini takip eden 15'inci günün sonuna kadar herhangi bir bilgi ve belge ibraz edilemezse firmaya karne verme işlemi askıya alınır.

(3) (Değişik: YKK 26.02.2009-198) Birlik Karne Hamilinin sunduğu diğer bilgiler ve karne ile ilgili Gümrük Makamlarınca yapılan işlemleri de göz önüne alarak Karne Hamiline TIR Karnesi verme işlemine devam edip etmemeye karar verir.

(4) (Değişik: YKK 26.02.2009-198) Bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen işlemlerin verilen süre içerisinde yerine getirilememesi halinde, işlemlerin tamamlanmamasının nedenlerini ve yapılan girişimleri belirten bir yazı ile karne hamili doğrudan veya ilgili oda vasıtasıyla Birliğe müracaat ederek, ek süre talep edebilir. Karne hamilinin talebi Birlikçe değerlendirilerek, 30 günü geçmemek üzere yeni bir süre verilebilir. Bu süre içinde de işlemlerin tamamlanmaması halinde, Birlik tarafından bu Esasların 12'nci maddesinde belirtilen usule göre tespit edilecek teminatı yatırması karne hamilinden istenir. Teminatın yatırılmaması halinde, Bu Esasların 30 uncu maddesi hükmü uygulanır.

(5) (Değişik: YKK 30.03.2012-297) Firma tarafından alıcı onaylı CMR veya onaylı alıcı teyit yazısı veya gümrük boşaltma tutanağının talep edildiğinde ibraz edileceği yönünde ekte yer alan taahhütnamenin imzalanarak ibraz edilmesi halinde bu maddenin 2, 3 ve 4 üncü fıkra hükümleri uygulanmaz.

(6) (Değişik: YKK 19.02.2019-04) Sonlandırılmadığı tespit edilen TIR karnesinin numarası karne hamilinin iade dilekçesinden düşülür. TIR karnesi, sonlandırma işleminin 30 gün içerisinde tamamlanması için bir yazı ekinde karne hamiline iade edilir ve durum bir yazı ile Birliğe intikal ettirilir. Bu durumda, Oda tarafından söz konusu karne için Birlik tarafından uygulamaya konulan otomasyon sisteminde fiziki bir dosya açılmak ve karne ile ilgili bilgisayardaki açıklama bölümüne gerekli not düşülmek suretiyle konu takibe alınmak zorundadır. (Mülga)

(7) (Değişik: YKK 19.02.2019-04) TIR karnesinin şartlı olarak sonlandırıldığı tespit edilmesi halinde, karnenin iadesi kabul edilerek, karne bir yazı ekinde Birliğe gönderilir. Oda, şartlı sonlandırma işleminin kaldırıldığı teyit eden resmi belgelerin 30 gün içerisinde temin edilmesi için durumu yazılı olarak karne hamiline intikal ettirir. Bu durumda odada fiziki bir dosya açılır ve gerekli bilgiler Birlik tarafından uygulamaya konulan otomasyon sistemine kaydedilir.

(8) (Değişik: YKK 21.03.2013-207) (Değişik: YKK 19.02.2019-04) Bu maddenin altı ve yedinci fıkralarında belirtilen işlemlerin verilen süre içerisinde yerine getirilememesi halinde, işlemlerin tamamlanmamasının nedenlerini ve yapılan girişimleri belirten bir yazı ile karne hamili doğrudan veya ilgili oda veya Birlik tarafından oluşturulan otomasyon sistemi vasıtasıyla Birliğe müracaat ederek, ek süre talep edebilir. Karne hamilinin talebi Birlikçe değerlendirilerek, 30 günü geçmemek üzere yeni bir süre verilebilir. Bu süre içinde de işlemlerin tamamlanmaması halinde, Birlik tarafından bu Esasların 12'nci maddesinde belirtilen usule göre tespit edilecek teminatı yatırması karne hamilinden istenir. Teminatın yatırılmaması halinde, Bu Esasların 30 uncu maddesi hükmü uygulanır.

(9) (Mülga: YKK 21.03.2013-207)

(10) (Mülga: YKK 21.03.2013-207)

(11) (Mülga: YKK 21.03.2013-207)

(12) (Mülga: YKK 21.03.2013-207)

(13) (Değişik: YKK 25.06.2010-03) (Değişik: YKK 19.02.2019-04) İade işlemi sırasında tutanak sayfasının kopartılmış olduğunun tespit edilmesi halinde karne için fiziki bir dosya açılır, Birlik tarafından uygulamaya konulan otomasyon sistemine kaydedilir ve karne Birliğe intikal ettirilir. (Mülga) Birlik tarafından boşaltma verisinin olup olmadığı, karne dipkoçanlarına herhangi bir not düşülüp düşülmediği kontrol edildikten sonra firmanın daha önce bu tarz işlem yapıp yapmadığı da kontrol edilir.

(14) (Değişik: YKK 19.02.2019-04) Karne üzerinde Birlik – Üye kefalet ilişkisinin gözden geçirilmesini gerektirmeyecek bir durumun tespit edilmesi halinde Karne Hamili, bu gibi olayların tekrar etmemesi, tekrarı halinde yaptırım uygulanacağı yönünde uyarılır; yapılan uyarılara riayet etmeyen firmalar hakkında bu esasların 27 nci maddesi çerçevesinde işlem yapılır.

(15) (Değişik: YKK 19.02.2019-04) Karne üzerinde Birlik – Üye kefalet ilişkisinin gözden geçirilmesini gerektirecek bir durumun tespit edilmesi halinde Karne Hamilinden

konu hakkında açıklayıcı bilgi ve belgeler talep edilir ve firma hakkında bu esasların 25 inci maddesi çerçevesinde işlem yapılır.

(16) (Değişik: YKK 19.02.2019-04) İade işlemi sırasında tutanak sayfasına ilgili gümrük idarelerince not düşüldüğünün tespit edilmesi halinde, Karne Hamiline 15 gün süre verilerek düşülen notun tercümesi talep edilir, karne için fiziki bir dosya açılır ve Birlik tarafından uygulamaya konulan otomasyon sistemine kaydedilir. Firma tarafından ibraz edilen belgeler TIR Karnesiyle birlikte Birliğe gönderilir. Talep edilen belgelerin verilen süre içerisinde ibraz edilmemesi halinde, firmaya karne verme işlemi askıya alınarak konu Birliğe intikal ettirilir.

(17) Tutanak sayfasına araç içerisinde kaçak insan, uyuşturucu madde, beyan harici eşya, taklit eşya v.b. yakalandığına dair not düşüldüğünün tespiti halinde ise durum acilen Birliğe bildirilir.

(18) Tutanak sayfasında yer alan bilgiler içerisinde herhangi bir gümrük tutanağı, el koyma tutanağı gibi belgelere atıfta bulunuluyorsa bu belgeler tercümeleri ile beraber talep edilir.

(19) Birlik tarafından yapılan kontrollerde Karne üzerinde Birlik – Üye kefalet ilişkisinin gözden geçirilmesini gerektirecek bir durumun tespit edilmesi halinde firmadan konu hakkında açıklayıcı bilgi ve belgeler talep edilir ve firma hakkında bu esasların 25 inci maddesi çerçevesinde işlem yapılır.

(20) (Değişik: YKK 30.03.2012-297) Birlik, gerektiğinde, TIR Karnesi Dağıtımını yapan Odaları, teknik ve idari kapasite, teşkilat imkânları, hizmetin hızlı/etkin/yaygın olarak üretilmesi ilkelerini gözeterek; bu Esaslar çerçevesinde yürütmesi gereken iş ve işlemlerin bir kısmını yürütmek üzere TIR Komitesi kararıyla yetkilendirebilir. Yetkilendirilen Odalar bu iş ve işlemleri Ek-3'te belirtilen talimat çerçevesinde yürütür.

(21) (Değişik: YKK 30.03.2012-297) Yetki verilecek Odanın en az 1 yıl süreyle TIR Karnesi iş ve işlemlerini Birlik adına yürütmüş olması gerekir.

Madde 22-A- Uyumlaştırma işlemleri

(1) (Ek Madde: YKK 21.03.2013-207) (Değişik: YKK 19.02.2019-04) Uyumlaştırma işlemi aşağıdaki şartlara bağlı olarak, Birlik tarafından uygulamaya konulan otomasyon sistemi üzerinden yürütülür.

a) TIR Karnesi dipkoçanında sonlandırma işlemi mevcut, ancak SafeTIR boşaltma bilgisinin bulunmaması durumunda oda dipkoçandaki sonlandırma işleminden şüphe duyuyorsa(örneğin mühürde farklılık tespit edilmesi, gümrük mührünün bulunmaması veya okunamaması v.b.),

b) TIR Karnesi dipkoçanındaki sonlandırma işlemi ile SafeTIR boşaltma bilgilerinin farklı olması,

c) TIR Karnesi dipkoçanında sonlandırma işlemi mevcut, ancak SafeTIR boşaltma bilgisinde şartlı ibra (Reserve "R") şerhi olması,

d) Düzgün SafeTIR boşaltma bilgisi mevcut, ancak TIR Karnesi dipkoçanında şartlı ibra (Reserve "R") şerhi olması,

e) Düzgün SafeTIR boşaltma bilgisi mevcut, ancak TIR Karnesi dipkoçanında sonlandırma işleminin bulunmaması.

(2) (Değişik: YKK 19.02.2019-04) Yukarıda belirtilen durumlarda oda,

a) IRU tarafından geliştirilen Birlik tarafından uygulamaya konulan otomasyon sistemi uyumlaştırma mekanizmasını kullanarak, dipkoçandaki bilgiler veya SafeTIR boşaltma bilgilerinden hangisinin teyit edilmesi isteniyorsa bu işleme uygun formu düzenler,

b) Karne dipkoçanındaki bilgilerin teyidinin talep edildiği durumlarda, uyumlaştırma formuna ilaveten ilgili Karne dipkoçanı, IRU tarafından geliştirilen Birlik tarafından uygulamaya konulan otomasyon sistemine eklenir. Her durumda (veri veya dipkoçandaki

bilginin teyidi) Birlik tarafından uygulamaya konulan otomasyon sisteminde bir kayıt oluşturulur,

- c) (Mülga)
- (3) (Mülga)
- (4) (Mülga)
- (5) (Mülga)

Odaya iade edilen TIR karnelerinin Birliğe gönderilmesi

Madde 23- (1) Oda, karne hamilleri tarafından iade edilen TIR karneleri üzerinde yer alan bilgiler ile bilgisayar sonlandırma verilerini en geç iade tarihini takip eden bir iş günü içerisinde karşılaştırır. Düzgün kullanıldığı varsayılan karneler 15 günlük dönemler halinde Birliğe gönderilir. Düzgün kullanılmadığı düşünülen TIR karneleri ise ayrı yazılar ekinde Birliğe gönderilir.

(2) (Değişik: YKK 23.10.2008-116) Oda, Birliğe gönderilecek TIR karnelerini, Kuruluş TIR El Kitabının Kısım 1, 15 inci Bölümün, 8 inci maddesinde belirtildiği şekilde sınıflandırarak, 100 veya 200 adetlik paketler halinde gruplandırır. Her paketin üzerine, pakette bulunan TIR karnelerinin numarasını gösteren liste eklenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Karne Hamilinin Görev ve Sorumluluğu ile Yaptırımlar

Karne hamilinin görev ve sorumluluğu

Madde 24- (1) Karne hamilleri;

- a) TIR Sözleşmesi hükümlerine,
- b) Bu Esaslar hükümlerine,
- c) Talepname,
- d) Firmaların Birliğe, Birliğin IRU'ya verdiği Taahhütnamelerin hükümlerine,
- e) TIR Karnesi Hamili El Kitabı hükümlerine,
- f) Birlikçe verilecek diğer talimatlara,

uymakla görevli ve sorumludurlar.

(2) Bu görev ve sorumluluklarını yerine getirmeyen karne hamilleri hakkında, Birlik ve karne hamili arasındaki özel hukuk hükümlerine tâbi kefalet ilişkisi göz önüne alınarak, bu Esaslar hükümleri gereğince işlem yapılır.

Risk Değerlendirmesi ve Yaptırımlar

Madde 25- (1) (Değişik: YKK 30.03.2012-297) (Değişik: YKK 21.03.2013-207) Birlik, uluslararası taşımacılık mevzuatına aykırı bir işlem veya fiilin ve bu mevzuat çerçevesinde Birlik tarafından verilen talimatlara uyulmadığının tespiti veya bu yönde makul bir şüphenin varlığı halinde, karne hamilinin geçmişini, ihlalin niteliğini, işleniş biçimini, meydana geldiği yer ve zamanı, konusunun önem ve değerini, doğurduğu zarar veya tehlikenin ağırlığını, karne hamili yetkilileri, şoför ve diğer ilgililerin kusur durumlarını, amaç ve saiklerini, ihlalin ortaya çıkması ve sonrasında davranışlarını, karne hamilinin Kefil Kuruluşu gerekli bildirimlerde bulunup bulunmadığını ve ihlalin diğer özelliklerini göz önünde bulundurarak;

- a) İhtar verilmesi,
- b) Kota indirimi,
- c) İlave teminat istenmesi,
- d) Kabul teminatının yükseltilmesi,
- e) Sözleşmeli araç yasağı konulması,
- f) TIR Karnesi verilmesinin askıya alınması,
- g) TIR Karnesi kullanma hakkının iptali,
- h) Özel güvenlik önlemine tabi firma statüsüne alınması

yaptırımlarından bir veya birkaçının ilgililer hakkında uygulanmasına karar verebilir. Birlik bu yaptırımları belirlenen sıra ve kademe ile vermek zorunda değildir.

(2) Birlik, vereceği kararda, ihlalin, Birlik ile karne hamili arasında var olan güven esasına dayalı kefalet ilişkisine etkisini esas alır.

(3) İlgililer hakkında bu maddenin birinci fıkrası uyarınca uygulanacak yaptırımlara; TIR Komitesinin önerisi üzerine Birlik Yönetim Kurulu tarafından karar verilir.

(4) Ancak, bu Esaslarda açıkça belirtilen hallerde; 5174 sayılı Kanununun 67 nci maddesi uyarınca Birlik Genel Sekreteri yaptırım uygulamaya yetkilidir. Birlik Genel Sekreteri, bu yetkilerini, 5174 sayılı Kanununun 75 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca devredebilir.

(5) Bu maddenin birinci fıkrasının (f) bendi hariç diğer fıkralardaki yaptırım kararlarına karşı, ilgili gerçek veya tüzel kişilerin ek bilgi ve belge sunarak yazılı itirazda bulunmaları halinde, konu TIR Komitesi tarafından değerlendirilir ve değerlendirme sonucunda; yaptırım uygulanmasına ilişkin karar Birlik Yönetim Kurulu kararıyla kaldırılabilir.

(6) **(Değişik: YKK 26.02.2009-198)** Birlik tarafından uygulanan yaptırımlar, ilgili Oda tarafından iadeli taahhütlü yazı ile tebliğ edilir.

İhtar verilmesi

Madde 26- (1) İhtar verilmesi; Bu Esasların 25 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen ihlallerden birinin hata ile gerçekleşmesi halinde; bu ihlalin tekrarı durumunda diğer yaptırımların uygulanacağına karne hamiline yazılı olarak bildirilmesidir.

(2) İhtar verilmesine esas ihlalin tekrarı durumunda bu Esasların 25 inci maddesi birinci fıkrasında belirtilen (b), (c), (d), (e), (f) ve (g) yaptırımlarından biri veya birkaçı uygulanır.

(3) **(Değişik: YKK 25.06.2010-03)** Aşağıdaki durumlarda, karne hamiline uygulanacak yaptırımı Birlik Yönetim Kurulu ve TIR Komitesi kararı olmadan uygulamaya TIR Komitesi Başkanı yetkilidir.

a. **(Değişik: YKK 30.03.2012-297)**İhracı, ithali, taşınması veya bulundurulması yasak veya izine/ruhsata tabi olmayan veya insan ve çevre sağlığına zararlı olmayan eşyalara ilişkin ihlalin bir takvim yılı içerisinde ilk kez işlenmesi halinde, firmanın uyarılması.

Kota indirimi

Madde 27- (1) **(Değişik: YKK 30.09.2020-40)** Kota indirimi; Bu Esasların 25 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen ihlallerden birinin gerçekleşmesi halinde karne hamiline tahsis edilen TIR karnesi kotasının, süreli veya süresiz olarak belirli sayıda uygulanmasıdır.

(2) **(Değişik: YKK 30.09.2020-40)** Kota indirimi, bu Esasların 25 inci maddesinin birinci fıkrasında sayılan ihmal ve kusurunun ağırlığına göre, karne hamiline, sınırlı bir sayıda karne verilmesi suretiyle uygulanır.

(3) **(Değişik: YKK 30.03.2012-297)** **(Değişik: YKK 30.09.2020-40)** Aşağıdaki durumlarda, karne hamiline tahsis edilen kotayı, Birlik Yönetim Kurulu ve TIR Komitesi kararı olmadan, belirtilen sayıda ve sürelerle belirlemeye Birlik Genel Sekreteri yetkilidir.

a. Bir takvim yılı içinde üç veya daha fazla kere, TIR karnesi kapağının 6-12 satırları ile karne manifesto ve sayfalarının 4 numaralı bölümünün yazılı uyarıya rağmen doldurulmaması halinde, 2 ay süreyle yetki belgesinde kayıtlı araç sayısının üç katı,

b. Bir takvim yılı içinde üç veya daha fazla kere, Karnenin verilen bilgilere göre kullanılmadığının veya yanlış bilgi verildiğinin anlaşıldığı haller ile, ne sebeple olursa olsun, TIR karnesi kapağında yer alan geçerlilik tarihinde silinti kazıntı yada değişiklik yapıldığının tespit edilmesi halinde, 3 ay süreyle yetki belgesinde kayıtlı araç sayısının üç katı,

c. Bir takvim yılı içinde üç veya daha fazla kere, kendi TIR karnesini başkasına kullandığının veya başka bir karne hamiline verilmiş TIR karnesini kullandığını tespit edilmesi halinde, 1 yıl süreyle yetki belgesinde kayıtlı araç sayısının üç katı,

d. Bir takvim yılı içinde üç veya daha fazla kere, TIR Sözleşmesi'nin uygulanmadığı ülkelerin karne üzerine varış veya hareket ülkesi olarak gösterilmesi halinde, 3 ay süreyle yetki belgesinde kayıtlı araç sayısının üç katı,

e. **(Değişik: YKK 25.06.2010-03)** Bir takvim yılı içinde üç veya daha fazla kere, TIR Karnesi tutanak sayfasının koparılmaması yönünde yapılan uyarılara riayet edilmediğinin tespiti halinde, 3 ay süreyle yetki belgesinde kayıtlı araç sayısının üç katı,

(4) (Değişik: YKK 25.06.2010-03) (Değişik: YKK 30.09.2020-40) Aşağıdaki durumlarda, karne hamiline tahsis edilen kotayı, Birlik Yönetim Kurulu ve TIR Komitesi kararı olmadan, belirtilen sayıda ve sürelerle belirlemeye TIR Komitesi Başkanı yetkilidir.

a. **(Değişik: YKK 30.03.2012-297)**İhracı, ithali, taşınması veya bulundurulması yasak veya izine/ruhsata tabi olmayan veya insan ve çevre sağlığına zararlı olmayan eşyalara ilişkin ihlalin bir takvim yılı içinde ikinci kez işlenmesi halinde 2 ay süreyle yetki belgesinde kayıtlı araç sayısının üç katı,

Kabul teminatının yükseltilmesi ve İlave teminat istenmesi

Madde 28- (1) (Değişik: YKK 30.03.2012-297) Kabul teminatının yükseltilmesi; Bu Esasların 25 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen ihlallerden birinin gerçekleşmesi halinde karne hamilinden, TIR Komitesi Kararıyla ilave bir teminatın alınmasıdır.

(2) (Mülga: YKK 21.04.2015-274)

(3) Aşağıdaki durumlarda, ilave 3.000,- Amerikan Doları nakit teminat istenmesi suretiyle kabul teminatının, TIR komitesi kararı olmadan yükseltilmesi hususunda Birlik Genel Sekreteri yetkilidir.

a. Karnenin verilen bilgilere göre kullanılmadığının veya yanlış bilgi verildiğinin anlaşıldığı haller ile, ne sebeple olursa olsun, TIR karnesi kapağında yer alan geçerlilik tarihinde silinti kazıntı ya da değişiklik yapıldığının tespit edilmesi,

b. Kendi TIR karnesini başkasına kullandırıldığının veya başka bir karne hamiline verilmiş TIR karnesini kullandığının tespit edilmesi,

c. TIR Karnesi tutanak sayfasının koparılmaması yönünde yapılan uyarılara riayet edilmediğinin tespiti,

d. Geçmişe dönük en az altı aylık değerlendirme sonucunda, Karne Hamili tarafından, iade ettiği TIR Karne sayısının binde dördünden fazla kayıp beyanı verildiğinin tespiti,

e. Geçmişe dönük en az altı aylık değerlendirme sonucunda, Karne Hamili tarafından, iade ettiği TIR Karne sayısının binde dördünden fazla süre uzatımı talebinde bulunduğu tespit,

(4) (Değişik: YKK 30.03.2012-297) Bu madde nedeniyle yükseltilecek kabul teminatı, yaşanan düzensizliklerin karne hamili tarafından giderildiğinin tespit edilmesi halinde Birlik Yönetim Kurulu ve TIR komitesi kararı ile tekrar düşürülebilir.

(5) İlave teminat istenmesi; Bu Esasların 25 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen ihlallerden birinin gerçekleşmesi halinde karne hamilinden, TIR Komitesi ve Birlik Yönetim Kurulu Kararıyla belirlenecek miktar ve nitelikte, kabul teminatı dışında bir teminatın alınmasıdır.

(6) İlave teminatın, nakit veya banka teminat mektubu olarak alınması esastır. Ancak, olağanüstü durumlarda kıymetli evrak olarak alınmasına TIR Komitesinin önerisi üzerine Birlik Yönetim Kurulu tarafından karar verilebilir.

(7) (Değişik: YKK 30.03.2012-297) İlave teminat, her bir ihlal için, 5.000,- Amerikan Doları veya karşılığı TL'den az olamaz.

(8) Uyuşturucu madde veya ateşli silah kaçaklığı veya bunlara benzer vahim bir ihlal durumunda bu yaptırımın uygulanmasına karar verilirse her bir ihlal için istenebilecek ilave teminat 20.000,- Amerikan Doları veya karşılığında TL'den az olamaz.

Sözleşmeli araç kullanma yasağı konulması

Madde 29- (1) (Değişik: YKK 30.09.2020-40)Sözleşmeli araç kullanma yasağı konulması; Bu Esasların 25 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen ihlallerden birinin sözleşmeli araçla gerçekleştirilmiş olması halinde, karne hamilinin sözleşmeli araçları için süreli veya süresiz olarak belli bir sayıda TIR Karnesi kotası belirlenmesi veya sözleşmeli araçlarına TIR Karne düzenlenmesinin tamamen men edilmesidir.

TIR karnesi verilmesinin askıya alınması

Madde 30- (1) Askıya alma; karne hamilinin TIR karnesi alma hakkının geçici olarak durdurulmasıdır.

(2) (Değişik: YKK 05.03.2008-287) (Değişik: YKK 19.02.2019-04) Aşağıdaki durumlarda, Birlik Yönetim Kurulu ve TIR Komitesi kararı olmadan, karne hamiline TIR karnesi verilmesinin askıya alınması konusunda TIR ve ATA Karnesi Müdürü yetkilidir.

a) Karne hamiline verilen TIR karnelerinin süresi içerisinde iade edilmemesi, kayıp işlemi yapılmaması veya bu haller için gereken teminatın yatırılmaması.

b) TIR Sistemine kabul için sunulan belgelerin yanlış veya eksik bilgi içerdiğinin tespit edilmesi.

c) TIR Sisteme kabul şartlarının sonradan kaybedilmesi yada ilave olarak getirilen şartların öngörülen süreler içerisinde tamamlanmaması.

d) Gümrük idarelerinin taleplerinin usulü dairesinde karşılanmaması.

e) Kefil Kuruluşun talepleri ile gümrük idarelerinden Kefil Kuruluşa gelen taleplerin karşılanmaması.

f) Karne hamilinin sebep olduğu bir usulsüzlük nedeniyle, IRU, sigortacılar, kefil kuruluşlar tarafından ödenen meblağların verilen süre içerisinde ödenmemesi.

g) Talep edilen her türlü teminatın verilen süre içerisinde sunulmaması.

h) Yetki belgesinin süresinin bitmesi veya iptal edilmesi.

i) Yapılan inceleme sonucunda karne hamiline TIR karnesi verilmesinin sakıncalı görülmesi.

j) İbraz edilen teminatların sahte olduğunu anlaşılması.

k) TIR Karnesi himayesinde taşıma yapan araçta uyuşturucu ve yapımında kullanılan madde bulunması veya karne hamilinin uyuşturucu ve ateşli silah kaçakçılığı yaptığına ilişkin makul bir şüphenin varlığı.

l) **(Mülga: YKK 30.03.2012-297)**

(3) Hakkında askıya alınma kararı verilen TIR karne hamilleri için olağanüstü durumlarda, Birlik Başkanı onayı ile belirli sayıda karne verilebilir. Bu taktirde Birlik ek teminat talep edebilir.

(4) (Değişik: YKK 30.03.2012-297) Gümrük Makamlarınca geçici olarak ihraç edilmesi nedeniyle karne hamilinin TIR Karnesi kullanma hakkının askıya alınması işlemi ilgili gümrük makamı tarafından belirtilen tarihleri kapsar.

TIR karnesi kullanma hakkının iptali ve TIR Sisteminden ihraç

Madde 31- (1) (Değişik: YKK 30.03.2012-297) TIR karnesi kullanma hakkının iptali ve TIR Sisteminden ihraç; karne hamilinin TIR karnesi kullanmaktan kesin ve süresiz olarak Birlik Yönetim Kurulu Kararıyla TIR karnesi kullanma hakkının iptal edilmesi ve bu hususun Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü tarafından onaylanmasıdır. Aşağıda belirtilen hallerde, karne hamilinin TIR karnesi kullanma hakkı iptal edilir.

a) Karne hamilinin kendi isteği ile sistemden çıkmak istemesi.

b) Yetki belgesinin süresiz olarak iptal edilmesi.

c) Karne hamilinin iflas etmesi veya yükümlülüklerini yerine getiremeyecek şekilde mali sıkıntı içerisine düştüğünün tespit edilmesi.

d) Bu Esasların 30 uncu maddesinin (k) ve (l) bentlerindeki nedenlerle askıya alınma hali hariç bir yıl veya daha fazla bir süredir TIR karnesi kullanılmaması.

e) Kendisinin sebep olduğu bir gümrük olayının çözümü konusunda, gerektiğinde talep edilen bilgi, belge ve teminatları sunmayarak, karne hamilinin Kefil Kuruluşla işbirliği yapmaması.

f) Karne hamilinin vahim veya mükerrer gümrük ve vergi ihlalinde bulunduğu tespit veya bu nitelikte ihlalde bulunacağı yönünde emarelerin varlığı.

g) **(Değişik: YKK 23.10.2008-116)** Kuruluş TIR El Kitabının Kısım 1, 2'nci Bölümünün 7'nci maddesi gereğince IRU tarafından yapılan bir karne hamilinin TIR Sisteminden ihraç talebinin gerekçeleriyle birlikte bildirilmesi ve bu gerekçelerden, karne hamilinin ihraç işlemine konu ihlalinin, TIR karnesi kullanma hakkının iptalini gerektirecek nitelikte olduğunun anlaşılması.

h) TIR Sözleşmesinin 38'inci maddesi gereğince, herhangi bir âkit ülke gümrük idaresi tarafından karne hamilinin sistemden ihraç edildiğinin gerekçeleriyle birlikte bildirilmesi ve bu gerekçelerden, karne hamilinin ihraç işlemine konu ihlalinin, TIR karnesi kullanma hakkının iptalini gerektirecek nitelikte olduğunun anlaşılması.

i) Bu Esasların 30'uncu maddesinin (k) ve (l) bentlerindeki fiillerin işlendiğinin yargı kararı veya resmi belge ile belgelenmesi.

j) Karne hamilinin tezkiyesinin Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü tarafından doğrudan iptali.

(2) (Değişik: YKK 30.03.2012-297) (Değişik: YKK 21.03.2013-207) Birlik tarafından karne hamilinin TIR karnesi kullanma hakkının iptaline karar verilmesi halinde, adı geçen karne hamiline TIR karnesi verme işlemleri durdurulur ve durum, Birleşmiş Milletler Uluslararası TIR Veri Bankasından elektronik ortamda giriş yapılarak, bir yazı ile Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğüne bildirilir. Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğünün onayını müteakip, karne hamilinin TIR Sisteminden ihracı yürürlüğe girer. Karne hamilinin tezkiyesinin Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü tarafından doğrudan iptali halinde karne hamilinin TIR Sisteminden ihracı başka bir işleme gerek kalmaksızın yürürlüğe girer. İhraç kararı, Birlik tarafından IRU'ya ve ilgili Odaya bildirilir. Bu durumda, firma üzerinde bulunan TIR Karneleri, geçersiz kılınması için uygun form vasıtasıyla derhal (e-posta, faks v.b.) IRU'ya bildirilir.

(3) Oda, TIR Sisteminden ihraç edilen karne hamilinin üzerinde bulunan kullanılmış veya kullanılmamış olan tüm TIR karnelerinin iadesi için karne hamiline yazılı bir talep gönderir.

(4) İhraç edilen karne hamilinin iade edemediği ve kayıp işlemi de yapmadığı karnelerin varlığı halinde, bu durumdaki her bir karne kaydı usulüne uygun olarak kapatılmadıkça kabul teminatları iade edilmez.

TIR Sözleşmesinin 38 inci maddesinin uygulanması

Madde 32- (1) (Değişik: YKK 30.03.2012-297) Birlik kefaleti altında taşıma yapan bir karne hamilinin, TIR Sözleşmesi âkit ülkelerinden birinin gümrük makamı tarafından, TIR Sözleşmesinin 38'inci maddesi gereğince TIR Sisteminden sürekli veya geçici ihraç edilmesi halinde; Birlik Yönetim Kurulu ve TIR Komitesince, bu Esasların 31'inci maddesindeki hususlar göz önünde bulundurularak, karne hamilinin TIR Karnesi kullanma hakkının iptaline veya bu Esasların 25'inci maddesinde belirtilen yaptırımlarından en az biri uygulanmak şartıyla karne hamiline karne verme işleminin devamına karar verilir.

(2) (Değişik: YKK 30.03.2012-297) Hakkında TIR Sözleşmesi 38'inci maddesi uygulanan karne hamilinin Birlik tarafından TIR karnesi kullanma hakkı ve/veya Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü tarafından tezkiyesi iptal edilmez ise kendisine verilecek TIR karnelerinin ihraç işlemi uygulayan ülke veya gümrük bölgesine yönelik taşımalarda kullanmaması yazılı olarak karne hamiline bildirilir.

(3) Bu madde hükümlerine aykırı hareket eden karne hamilinin TIR karnesi kullanma hakkı askıya alınır. Ayrıca, karne hamilinden alınan ilave teminat kısmen ya da tamamen irat kaydedilebilir.

ALTINCI BÖLÜM

Son Hükümler

Esaslarda hüküm bulunmayan haller

Madde 33- (1) Bu Esaslarda yer almayan konular TIR Komitesinin önerisi üzerine Birlik Yönetim Kurulu tarafından karara bağlanır.

Yetki

Madde 34- (1) (Değişik: YKK 23.10.2008-116) TIR Sözleşmesi, Kuruluş TIR El Kitabı ve bu Esaslar hükümlerinin uygulanmasında Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Birlik adına TIR işlemi yapan Odalar görevli ve yetkilidir.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

Madde 36- (1) Birlik Yönetim Kurulunun; 09.12.1989 tarih ve 741 sayılı kararı ile uygulamaya konulan TIR Sözleşmesi Uygulama Talimatı; hassas ve yüksek riskli eşya teminatlarına ilişkin 21.03.1995 tarihli, Odaların TIR karnelerinden alacakları hizmet ücretleri ve yabancı firmalara karne satışına ilişkin 31.10.1995 tarih ve 119 sayılı, konsinye miktarlarına ilişkin 01.06.2002 tarih ve 161 sayılı, C5 türü yetki belgesine sahip firmalara TIR karnesi verilmesine ilişkin 08.11.2002 tarih ve 281 sayılı, organize suçun hedefi olan ülkelere yapılacak taşımalara ilişkin 25.02.2003 tarih ve 404 sayılı, TIR sistemi dahilinde teminat olarak verilecek kambiyo senetlerine kefalete ilişkin 10.12.2003 tarih ve 689 sayılı kayıp TIR karnesi işlemlerine ilişkin 27.05.1998 tarih ve 340 sayılı ve 23.05.2001 tarih ve 387 sayılı, 20 birim aracın altında öz malı olan firmaların kontenjan hesaplamasına ilişkin 30.06.2004 tarih ve 882 sayılı, TIR Sistemine giriş teminatlarına ilişkin 26.01.2002 tarih ve 384 sayılı ve 21.03.2002 tarih ve 488 sayılı Kararları; ayrıca diğer Kararların işbu Esaslardaki düzenlemelere aykırı hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Özel Güvenlik Önlemine Tabi Karne Hamili

Ek Madde 1- (1) (Değişik: YKK 26.02.2009-198) (Değişik: YKK 21.03.2013-207) Aşağıda belirtilen durumların gerçekleşmesi halinde Karne Hamili, TIR Komitesince, Özel Güvenlik Önlemlerine Tabi Karne Hamili statüsüne alınabilir:

I- SafeTIR boşaltma verisi olmayan karneler hakkında,

a) TIR işleminin düzgün sonlandırılmaması nedeniyle ön takibata veya takibata veya ibra edilmeme bildirimine konu olması,

b) Ön takibat veya takibat tarihine kadar uyumlaştırma işlemine olumlu cevap gelmemiş olması,

c) TIR karne hamili tarafından, IRU veya kendi ulusal kuruluşunu tatmin edecek, bu TIR işleminin düzgün sonlandırıldığını ispat eden ne yeterli bir delil ne de özel bir durumun oluştuğunu ispat eden belgelerin bulunmaması,(örn. Hırsızlık, mücbir sebep)

II- Her hangi bir Karne Hamilinin TIR Komitesi tarafından gerekli görülen diğer sebeplerle özel güvenlik önlemine tabi firma statüsüne alınmasıdır.

(2) (Ek Cümle: YKK 21.03.2013-207) Özel güvenlik önlemine tabi karne hamili statüsüne alınan karne hamiline, diğer tedbirlerin yanı sıra, verilen TIR Karnesi geçerlilik tarihinin 45 güne düşürülmesi ve bu esasların 28 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen yaptırım uygulanabilir.

(3) TIR Karnesiyle ilgili olarak açılan takibatın kapanması halinde veya TIR Komitesince uygulanan müeyyidenin sona ermesi durumunda Karne Hamili, Özel Güvenlik Önlemlerine Tabi Karne Hamili statüsünden çıkarılır.

Ek Madde 2- (Değişik: YKK 14.02.2015-226) İş bu usul ve esaslar gereğince, Adaylardan ve Karne Hamillerinden talep edilecek meblağlara ilişkin tutarların bir Türk Lirasının altındaki küsuratları en yakın tam sayıya yuvarlanır.

Ek Madde 3- (Değişik: YKK 19.02.2019-04) İşbu esaslarda belirtilen iş ve işlemler, elektronik ortamda oluşturulma, sunum ve erişim imkanına bağlı olarak, Birlik/IRU, ilgili kamu kurumları ve diğer paydaşlar tarafından hazırlanan otomasyon sistemleri üzerinden yürütülebilir.

Geçici Madde 1- Birlik Yönetim Kurulunun 01.06.2002 tarihli ve 161 sayılı kararı ile belirlenen konsinye miktarları bu Esaslar uyarınca belirlenecek yeni konsinye miktarları odalara bildirilene kadar uygulanmaya devam eder.

Geçici Madde 2- Birlik Yönetim Kurulunun 26.1.2002 tarihli, 384 sayılı ve 21.03.2002 tarihli, 488 sayılı kararlarına istinaden TIR Sistemine giriş teminatlarını vererek sisteme girmiş olan karne hamilleri için bu Esaslardaki TIR Sistemine kabul teminatı şartları aranmaz.

Geçici Madde 3- (Mülga: YKK 30.03.2012-297)

Geçici Madde 4- Birlik tarafından uygulamaya başlanan yeni ücret tahsili yöntemi nedeniyle yürürlükten kaldırılan konsinye uygulamasıyla ilgili olarak Odalardan tahsil edilmesi gereken meblağlar değişikliğin yayımlandığı tarihi takip eden 15 ay içerisinde Odalardan tahsil edilir.

Yürürlük

Madde 36- (1) Bu Esaslar, Birlik Yönetim Kurulunun onayı ile yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 37- (1) Bu Esas hükümlerini Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı yürütür.

TİR İŞLEMİ YAPMAYA YETKİLİ ODALAR	
1	Ankara Ticaret Odası
2	Antakya Ticaret ve Sanayi Odası
3	Antalya Ticaret ve Sanayi Odası
4	Bolu Ticaret ve Sanayi Odası
5	Bursa Ticaret ve Sanayi Odası
6	Gaziantep Ticaret Odası
7	İstanbul Ticaret Odası
8	İzmir Ticaret Odası
9	Kayseri Ticaret Odası
10	Konya Ticaret Odası
11	Mersin Ticaret ve Sanayi Odası
12	Trabzon Ticaret ve Sanayi Odası
13	Eskişehir Ticaret Odası
14	Mardin Ticaret ve Sanayi Odası
15	İğdır Ticaret ve Sanayi Odası
16	Samsun Ticaret ve Sanayi Odası
17	Rize Ticaret ve Sanayi Odası

TAAHHÜTNAME

.....'nin
(Şirket ismi, kütük numarası) (temsilcisi,
sahibi, yöneticisi) sıfatıyla, şirket adına aşağıdaki maddeleri kabul ettiğimi taahhüt ederim.

1. Her bir taşıma işlemi için, TIR Karnesi Hamili, TIR işleminin tamamlanmasının ardından, ilgili TIR Odasına, karne iadesi esnasında sistematik olarak ibraz ettiği usulüne uygun olarak kaşelenmiş ve alıcı ve gönderici tarafından imzalanmış CMR belgesinin aslını veya bir kopyasını odaya ibraz etmek yerine, kendisi muhafaza edecektir.
2. TIR işleminin tamamlanmasının ardından İlgili CMR belgesinin aslı veya kopyası en az 27 ay şirket tarafından tutulacaktır.
3. 27 ay süresince, TOBB talep ettiği anda şirket CMR belgesinin aslı veya kopyasını sağlayacaktır.
4. CMR belgesinin aslı veya kopyası TOBB talep ettiğinde sağlanamadığı takdirde, TOBB tarafından şirkete cezai müeyyide uygulanacaktır.

Firma Yetkilisi

Ad Soyadı

İmza

Tarih ve Yer

Şirketin Kaşesi

ODA GÖREVLERİ TALİMATI

1) Mektupla İade İşlemi:

- a) Firma dilekçe kontrolü sırasında karne üzerinde sonlandırma bilgisinin olmaması halinde;
 - i) Bilgisayar programında kontrol işlemi yapılır. Verisi ve karne kapsamı eşyanın gümrüklenerek boşaltıldığını gösterir gümrük tasdikli resmi belge (IMA, IM4, Gümrük Yazısı v.b.) var ise, karne ve belge fotokopileri çekilerek dosya oluşturulur bilgisayar kayıt işlemleri gerçekleştirilir, dosya kapalı klasörüne kaldırılır.
 - ii) Boşaltma verisi yok gümrük tasdikli resmi belge (IMA, IM4, Gümrük Yazısı v.b.) var ise, belgeler uygun ise, karne ve belge fotokopileri çekilerek dosya oluşturulur, bilgisayar kayıt işlemi yapılarak kapalı klasörüne kaldırılır.
 - iii) Boşaltma verisi var, resmi belge yok ya da boşaltma verisi ve resmi belge yok ise karne numarası dilekçeden düşülerek fotokopi çekilecek firmaya yazı ekinde işlemleri tamamlamak üzere iade edilecek ve 1 ay süre verilecektir.

Bu tür karneler; karne kapsamı eşyanın gümrüklenerek boşaltıldığını gösterir resmi belgelerle beraber ibraz edilir ise 1(i) ve (ii)'de belirtilen işlemler uygulanır.

2) Şartlı İbra İşlemi:

- a) Firma dilekçe kontrolü esnasında karnenin şartlı ibra edildiğinin tespiti halinde;
 - i) Karne Türk Gümrük Makamlarınca Şartlı İbra Edildi ise;
 - (1) Karne ekinde şartlı ibranın gerekçeli hale dönüştürüldüğünü gösterir resmi belge (karar yazısı) var ve bu yazı da belirtilen bilgiler karne dipkoçanında belirtilen bilgilerle örtüşüyor ise karne ve belge fotokopisi çekilip kararın bir örneği karneye eklenerek karne çuvalla Birliğe gönderilir. Karne için fiziki bir dosya oluşturulur bilgisayar kaydı yapılır ve kapalı klasöre kaldırılır.
 - (2) Karne ekinde şartlı ibranın gerekçeli hale dönüştürüldüğünü gösterir resmi belge (karar yazısı) yok ise; firmaya karar yazısını temin etmesi için 1 ay süre verilir ve durum yazılı olarak firmaya intikal ettirilir. Yazı da ayrıca belge ibraz edilmemesi durumunda eksik boşaltılan eşyanın değerinin yarısı tutarında teminat alınarak firmaya karne verme işlemine devam edileceği de belirtilir. Süre sonunda karne için istenen belgeler gönderilmemişse ve teminatta ibraz edilmezse firmaya karne verme işlemi askıya alınır. Bu karnelere firma tarafından teminat ibraz edilmesi halinde dosyanın bir örneği ile teminat Birliğe gönderilir.
 - ii) Karne Yabancı Gümrük Makamlarınca Şartlı İbra Edildi ise;
 - (1) Karne dipkoçanı üzerinde şartlı ibra var ise, bilgisayar verisine bakılmaksızın firmaya yazı yazılarak karne kapsamı eşyanın gümrüklenerek boşaltıldığını gösterir ilgili gümrük tasdikli resmi belgeleri sunabilmesi için 1 ay süre verilir. Yazı da ayrıca belge ibraz edilmemesi durumunda eksik boşaltılan eşyanın değerinin yarısı tutarında teminat alınarak firmaya karne verme işlemine devam edileceği de belirtilir.

(2) Karne dipkoçanı üzerinde gümrük makamlarınca not düşülmüş olması durumunda düşülen notun incelenmesinde takibatı veya Birlik-Üye kefalet ilişkisinin gözden geçirilmesini gerektirmeyecek bir durum olması halinde (transit süresinin aşılmış olması gibi) tercüme talep edilmeyecek ancak takibatı veya Birlik-Üye kefalet ilişkisinin gözden geçirilmesini gerektirecek bir durum olması halinde firmaya 1 ay süre verilerek dip koçan tercümesi ile beraber açıklayıcı bilgi ve belgeler de talep edilir. Süre sonunda firma tarafından getirilen belgeler uygun bulunursa karne fotokopisi çekilir bilgisayar kayıt işlemi yapılır ve karne kaydı kapatılır. Belge getirmesi için verilen süre içerisinde firma tarafından belge getirilemezse ve firmanın süre talebi varsa bu talep Birliğe aktarılır ve Birlikten cevap gelene kadar firmaya karne verme işlemi askıya alınır. Firma tarafından ibraz edilen belgelerin geçerliliği hakkında tereddüde düşülürse veya uygun bulunmaz ise taranarak e-posta ile Birliğe gönderilir ve alınacak cevaba istinaden işlem yapılır. Eğer gönderilen belgelerde Birlik-Üye kefalet ilişkisini etkileyecek bir durum söz konusu ise karne dosyası acilen Birliğe intikal ettirilir.

iii) Karne dipkoçanı üzerinde şartlı ibra yok, bilgisayar verisi 'R' (şartlı ibra) ise verinin gönderildiği ülke, karne dip koçan üzerine kayıt edilen veriler ve karne ekindeki belgeler kontrol edilir, takibatı gerektirecek herhangi bir durum yok ise karne fotokopisi çekilir bilgisayar kayıt işlemi yapılır ve karne kaydı kapatılır. Takibatı gerektirecek herhangi bir durum tespit edilirse firmaya 1 ay süre verilerek karne kapsamı eşyanın tamamının gümrüklenerek boşaltıldığını gösterir resmi belge talep edilir. Süre sonunda firma tarafından getirilen belgeler uygun bulunursa karne fotokopisi çekilir bilgisayar kayıt işlemi yapılır ve karne kaydı kapatılır. Verilen süre içerisinde firma tarafından belge getirilemezse ve firmanın süre talebi varsa bu talep Birliğe aktarılır ve Birlikten cevap gelene kadar firmaya karne verme işlemi askıya alınır. Firma tarafından ibraz edilen belgeler hakkında tereddüde düşülürse veya uygun bulunmaz ise e-posta ile Birliğe gönderilir ve alınacak cevaba istinaden işlem yapılır.

3) İptal Karne:

Hareket veya giriş gümrük idaresince bir TIR Karnesine işlem yapılarak kabul edildikten sonra TIR Karnesi kapsamı eşyanın sevkinden herhangi bir nedenden dolayı vazgeçilmesi ya da eşyanın ilgili gümrüğe sevkinin mümkün olmaması nedeniyle taşıma işleminin sonlandırılmadığı beyan edilen TIR Karnelerinin sonlandırılıp sonlandırılmadığı kontrol edilir, sonlandırılmamış ise firmaya iade işlemi yapılır. Sonlandırılmış karneler çuvalla Birliğe gönderilir.

4) Tutanak Sayfası:

a) Tutanak Sayfası Kopuk:

İade işlemi sırasında tutanak sayfasının kopartılmış olduğunun tespit edilmesi halinde boşaltma verisinin olup olmadığı, karne dipkoçanlarına herhangi bir not düşülüp düşülmediği kontrol edildikten sonra firmanın daha önce bu tarz uygulama yapıp yapmadığı da kontrol edilmelidir. Söz konusu işlem ilk defa yapılıyorsa firma yazılı olarak uyarılmalı ve dosya fotokopisi çekildikten sonra kapalı klasöre kaldırılmalıdır. Anılan eylemin, firma tarafından, bir takvim yılı içerisinde 3 defa gerçekleştirilmesi durumunda dosya evveliyatı ile birlikte TIR Komitesine aktarılmak üzere Birliğe iletilir.

b) Tutanak Sayfasında Not Var:

İade işlemi sırasında tutanak sayfasına ilgili gümrük idarelerince not düşüldüğünün tespit edilmesi halinde düşülen notun tercümesi talep edilir. Tercümenin incelenmesi sonucunda, yaşanan olayın karne hakkında herhangi bir gümrük talebini doğurmayacağına tespiti halinde (aracın kazayla karşı karşıya kalması, eşyanın kayması v.b. durumlarla) karne dosyası bilgisayara işlenir ve kapatılarak kapalı klasörüne kaldırılır. Tutanak sayfasına araç içerisinde kaçak insan, uyuşturucu madde, beyan harici eşya, taklit eşya v.b. yakalandığına dair not düşüldüğünün tespiti halinde ise durum acilen Birliğe bildirilir.

Tutanak sayfasında yer alan bilgiler içerisinde herhangi bir gümrük tutanağı, el koyma tutanağı gibi belgelere atıfta bulunuluyorsa bu belgeler tercümeleri ile beraber talep edilir.

5) (Mülga: YKK 21.03.2013-207)

6) Karne Manifestosu Koparılmış Karne:

İade işlemi sırasında karnenin manifestosunun olmadığına tespiti halinde firma yazılı olarak uyarılır. Bu tür bir uygulamanın aynı takvim yılı içerisinde 3 kez yapıldığının tespiti halinde ise dosya evveliyatı ile birlikte Birliğe intikal ettirilir.

7) Karne Dipkoçanı Koparılmış Karne:

İade işlemi sırasında karnenin boşaltma dipkoçanının olmadığına tespiti halinde firmaya yazı yazılır 1 ay süre içerisinde karne kapsamı eşyanın gümrüklenerek boşaltıldığını gösterir resmi belge talep edilir. Bilgisayar boşalma verisi var ise bu belgeler boşaltma verisi ile karşılaştırılır. Bilgisayar programında gerekli kayıtlar düşülerek karnenin kontrolü yapılır. Talep edilen belgelerin gelmesi ve uygun olması durumunda bilgisayar kaydında dosya kapatıldıktan sonra kapalı klasörüne kaldırılır

İade işlemi sırasında karnenin geçiş ülkelerine ait dipkoçanlarının olmadığına tespiti halinde firmadan konu ile ilgili açıklamalar istenir. Bilgisayar kayıt işlemi yapıldıktan sonra kapalı klasörüne kaldırılır.

8) Üçüncü Şahıslara Karne Kullandırma:

İade işlemi sırasında karnenin üçüncü şahıslara kullandırıldığına tespit edilmesi halinde firma, bu tür olayların tekrar etmemesi, tekrarı halinde daha ağır yaptırımlar uygulanacağı yönünde yazılı olarak uyarılır. Bu tür bir uygulamanın 2 nci kez yapıldığının tespiti halinde ise dosya evveliyatı ile birlikte Birliğe intikal ettirilir.

9) Kayıp Karne:

Firma tarafından TIR Karnesinin kullanılmadan, kullanılarak veya taşıma sırasında kayıp edildiği, çalındığı veya alıkonulduğunun beyan edilmesi halinde TIR Sözleşmesi Uygulama Esaslarının 20 nci maddesi çerçevesinde gerekli kontroller yapıldıktan sonra, uygun olduğuna karar verilen işlem ile ilgili olarak Bilgisayar kayıtları yapılır ve dosyası kapalı klasöründe saklanır.

TIR Sözcüşmesi Uygulama Esasları 20 nci maddesi çerçevesinde kayıp işleml talebi uygun bulunmayan TIR Karnesiyle ilgili olarak firmadan, karne iade süresi sonuna kadar, uygun bilgi ve belgelerin ibraz edilmesi istenir. Karne iadesi süresi sonunda ibraz edilen belgeler uygun bulunmaz ise firmaya 1 ay ilave süre verilebilir.

Kayıp beyannamesi ibraz edilen herhangi bir TIR karnesinin daha sonra bulunması halinde, bu karne paketleme listesine eklenerek Birliğe gönderilir.

Kayıp beyannamesi ibraz edilmesine rağmen, henüz kayıp işleml yapılmayan TIR karneleri bulunur ve iade edilir ise bu karnelere normal iade işlemleri yapılır ve paketleme listesine eklenerek Birliğe gönderilir.

(Mülga: YKK 25.11.2019-03)

Not: 1-) İş bu talimat çerçevesinde dosya açılan TIR Karneleri, fotokopileri çekildikten sonra çuval ile Birliğe gönderilir.

2-) Bu Talimatta belirtilen ek süre talepleri Birlik tarafından değerlendirilecektir.

3-) **(Mülga: YKK 25.11.2019-03)**

